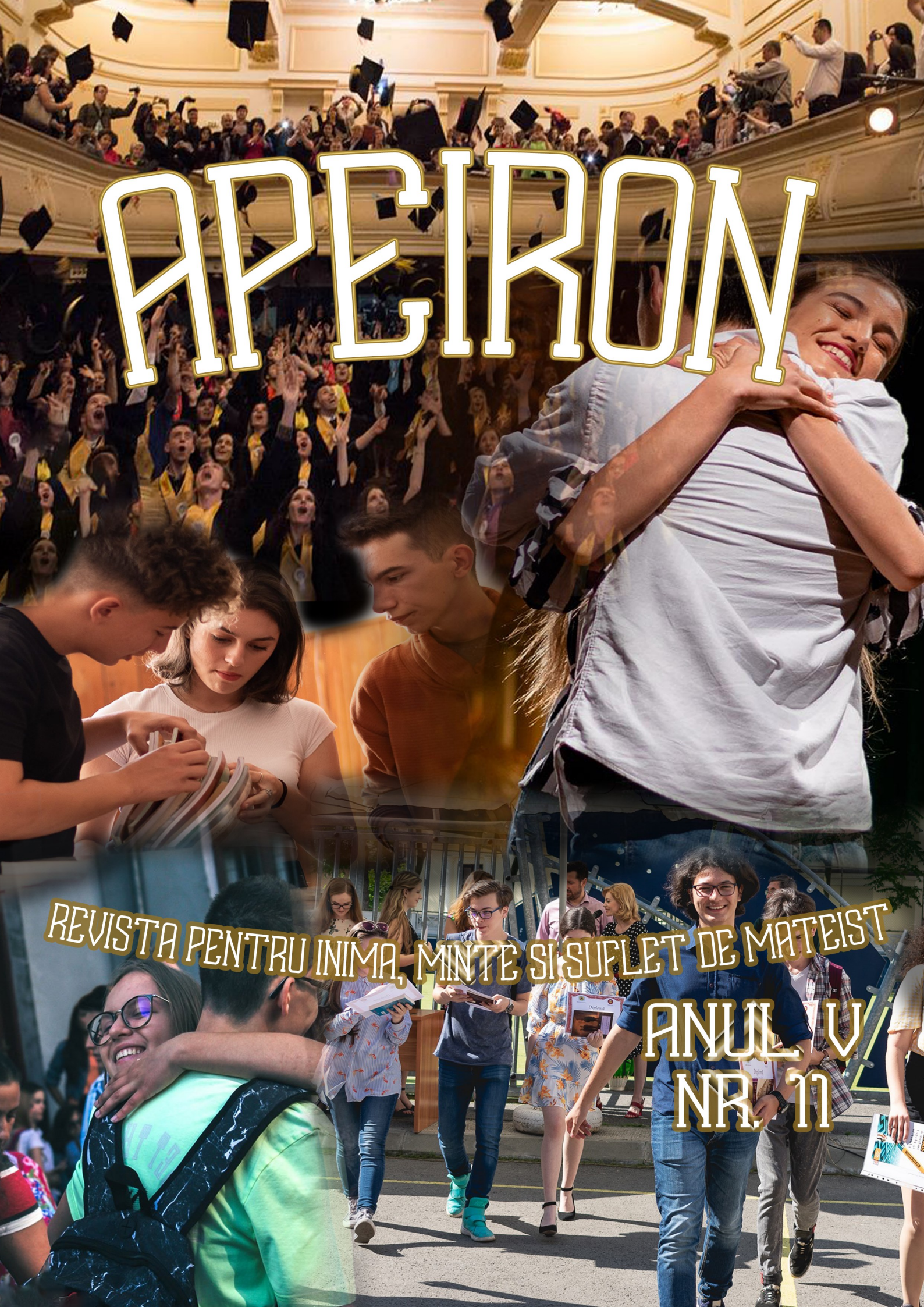

APEIRON

REVISTA PENTRU INIMA, MINTE SI SUFLET DE MATEIST

ANUL V
NR. 11

Mesajul Majestății Sale Custodele Coroanei Române adresat Alianței Colegiilor Centenare

Alianţa Colegiilor Centenare sărbătoreşte anul acesta douăzeci şi şapte de instituţii de învăţământ liceal care au trecut la predarea în limba română acum un secol, odată cu definitivarea Marii Uniri. Am aflat cu bucurie că evenimentul va avea loc la Târgu Mureş şi că el va fi găzduit de Colegiul Naţional Alexandru Papiu Ilarian.

Este meritoriu faptul că este sărbătorită o importantă consecință a Marii Uniri, și anume trecerea la învăţământul în limba română la toate nivelurile educaţionale, cu respectarea dreptului la educaţie ale naţionalităţilor devenite, în statul întregit, minoritare.

Educaţia a fost şi va rămâne fundamentală pentru generaţiile viitoare ale naţiunii.
Felicit Alianţa Colegiilor Centenare pentru onorarea acestui moment istoric şi pentru păstrarea vie a idealului educaţiei în limba naţională, pentru care s-au luptat atâtea generaţii.

Margareta

Palatul Elisabeta, 12 octombrie 2019

Mesajul Custodelui Coroanei Regale a României adresat Alianţei Colegiilor Centenare, alianţă din care face parte şi Colegiul Naţional ”Matei Basarab”

APEIRON

Revistă semestrială ISSN online 2457-9289 / ISSN L 2457-9289

Colectivul de redacţie:

Consultant literar: Prof. Dan Munteanu

SGR : Adriana Pantazi, clasa a XI-a G

Redactori : Ana-Maria Chitu, clasa a XI-a G şi Raluca Penciu, clasa a XII-a G

Informatician: Călin Piteş, clasa a XI-a B şi Tudor Pungulescu, clasa a X-a E

Grafică copertă: Călin Piteş, Pungulescu Tudor

Coordonator: Prof. Aurelian Ene

C U P R I N S

Crucea Casei Regale a României a fost conferită Colegiului Naţional Colegiului Naţional ”Matei Basarab” Profesor Lidia Şorop şi profesor Nicolae I. Diţă pag.3

4 ani de vis, trăiţi în paradis. Cristian Mihai pag.6

Viaţa unui mateist Adriana Pantazi şi Raluca Penciu pag.7

Anii de liceu ai unui mateist Graţiela Ion, Andreea Delcea pag.9

Mateişti în lume „MARŞURILE MEMORIEI” Karina Caramihai pag.11

Mateişti în lume Uppsala–Capitala ecleziastică şi universitară a Suediei Dinică Sânziana..... pag.13

Călătorie în timp la L.H.C. Profesor Rodica Lucreţia Argeşanu pag.15

Cine? Ana Maria Chițu ..... pag. 18

La Uniunea Scriitorilor, pe vremuri Iuliean Horneţ ..... pag. 19

Pagina de poezie Maria Rotaru pag.20

Locuri şi ponturi pentru fotografii reuşite în Bucureşti Graţiela Ion şi Andreea Dragomir pag.21

AMOR FATI sau iubirea de destin Andreea Vilău pag.22

Poveşti din Bucureştii care s-au dus.... Nelu Manzatti pag.23

Despre Imnul Unirii de Ciprian Porumbescu Sauciuc Alice pag.24

Salt peste Ecuator ”Hakuna matata!” Ana-Maria Chiţu pag.25

Familia imperială a Japoniei Ministru consiler Ion Scumpieru pag.28

Pagani - arta menită să respire Cristian Constantin pag.31

CRUCEA CASEI REGALE A ROMÂNIEI A FOST CONFERITĂ COLEGIULUI NAȚIONAL ”MATEI BASARAB”

Colegiul Naţional „Matei Basarab”, instituţie de prestigiu a învăţământului bucureştean a primit vineri, 25 octombrie 2019, decoraţia ***Crucea Casei Regale a României***, în semn de apreciere pentru meritele avute de-a lungul timpului în pregătirea sutelor de promoţii ce au absolvit acest liceu şi pentru împlinirea a 160 ani de existenţă în peisajul educaţional românesc.

Margareta
Prin graţia lui Dumnezeu
Custodele Coroanei Române
La toţi de faţă şi viitori Sănătate
Dorind a răsplăti meritele
Colegiului Naţional Matei Basarab

La o sută șaizeci de ani de la înființare, pentru a respecta idealurile și principiile domnitorului-patron Matei Basarab, cărturar de renume mondial. Pentru a onora pe dascălii care s-au succedat la catedrele liceului dar și pe elevii acestora, care au dus renumele României precum Emanoil Bacaloglu, Costin Kiriţescu sau Vintilă Mihăilescu, dar și pentru a încuraja generațiile actuale să continue tradiția învățământului de elită în România.

Noi conferim Crucea Regală a României
Drept care îi dăm acest brevet subscris de Noi
Margareta

Brevet nr.50 Dat în Bucureşti la 25 octmbrie 2019

Într-o atmosferă de înaltă ţinută, în care *dress code-ul* nu a lipsit, am fost onoraţi să dăm curs acestei invitaţii şi să primim din partea Custodelui Coroanei, Majestatea Sa Margareta, decoraţia ***Crucea Regală***, în prezenţa Alteţelor Sale Regale Principele Radu, Principesa Sofia şi Principesa Maria, dar şi a reprezentanţilor Instituţiei Preşedintelui României, Senatului şi Ministerului Apărării Naţionale din România. La ceremonia desfăşurată în Sala Tronului din Palatul Regal de pe Calea Victoriei au participat şefii misiunilor diplomatice ale Elveţiei şi Austriei, diferite personalităţi din viaţa publică şi din societatea civilă şi, evident, reprezentanţii instituţiilor sau personalităţile publice care au primit ordine sau decoraţii.

Decoraţiile au fost acordate în următoarea ordine: *Medalia Regală pentru Loialitate* a fost primită de profesorul universitar Daniel Şandru (Iaşi). *Crucea Casei Regale a României* a fost conferită Colegiului Naţional „Ion Maiorescu” (Giurgiu), Colegiului Naţional „Matei Basarab” (Bucureşti), Colegiului Naţional „Petru Rareş” (Piatra Neamţ), Universităţii de Vest din Timişoara, Colegiului Naţional „Vlaicu Vodă” (Curtea de Argeş), Colegiului Naţional „Constantin Diaconovici Loga” (Timişoara) şi Teatrului Naţional „Radu Stanca” (Sibiu). *Ordinului Coroana României* în grad de Ofiţer a fost acordată domnului Traian Sârcă, cancelarul Casei Majestăţii Sale Custodelui Coroanei. *Decoraţie Regală Nihil Sine Deo* a revenit senatorului Iulia Scântei, domnului Mihai Chirică, primarul

Municipiului Iaşi, Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I”, Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti şi Universităţii de Medicină şi Farmacie „Grigore T. Popa”, din Iaşi.

Ceremonia de decorare a fost urmată de o recepţie care a avut loc în Sala de la parterul Palatului Regal, în fosta Sufragerie Regală. Într-o atmosferă caldă şi primitoare, Majestatea Sa Margareta, însoţită de Alteţele Sale Regale Principele Radu, Principesa Sofia şi Principesa Maria, au ciocnit un pahar de şampanie cu cei prezenţi la ceremonie. A fost o ocazie deosebită să împărtăşim gânduri despre instituţia noastră, despre rezultatele noastre şi proiectele educaţionale derulate de Colegiul Naţional „Matei Basarab” în ultimii ani. Totodată, a fost un moment unic pentru a purta în piept decoraţia primită, fiind un simbol al mândriei pentru fiecare dintre cei participanţi în delegaţia Colegiului. Această decoraţie poate fi purtată numai în ziua primirii sale.

Decoraţia Crucea Regală a României
Foto A. Ene

Crucea Casei Regale a României, primită de colegiul nostru, este una dintre distincţiile cele mai importante acordate de această instituţie, fiind instituită în 2008, atunci când Majestatea Sa Regele Mihai a înfiinţat la Palatul Elisabeta o Cancelarie a Ordinelor şi decoraţiilor regale, având drept cancelar pe Ioan-Luca Vlad şi ofiţer pe Sandra Gătejeanu-Gheorghe. Casa Regală a României poate acorda două ordine dinastice (de familie): Ordinul Carol I (1906) şi Ordinul Coroana României (1881), precum și patru decorații: Crucea Casei Regale a României (2008), Decorația regală Nihil Sine Deo (2009), Medalia Regală pentru Loialitate (2008) și Medalia Custodele Coroanei române (2011).

În acordarea ordinelor sau decoraţiilor, Cancelaria Casei Regale este sprijinită de un număr de specialişti pe domenii (istorie, arte, ştiinţă, economie, sport, societate civilă, acţiuni sociale, politică), consultaţi de capul Dinastiei, atunci când sunt făcute propuneri pentru decorări. Propuneri pentru candidaţi la decorări pot fi făcute de orice cetățean al țării sau oricare persoană din străinătate sau instituţie publică. Singura restricție este aceea că o persoană nu se poate auto-propune. Propunerile sunt analizate de Cancelarie, apoi sunt prezentate specialiştilor, spre a primi un punct de vedere autorizat. Acest punct de vedere este apoi prezentat capului Dinastiei pentru aprobare.

Profesorii Lidia Şorop şi Nicolae Diţă la ceremonia de decernare a distincţiei Crucea Casei Regale a României
Foto prof. L. Șorop

Conform Regulamentului acestei instituţii, Crucea Casei Regale va fi acordată unui număr de maximum 150 de personalităţi în viaţă, aflate în România sau în străinătate. Decernarea Crucii Casei Regale a României va fi făcută unor personalităţi în poziţii importante în Casa Majestăţii Sale Regelui. Se poate decerna unor colaboratori ai Casei Regale care se bucură de prestigiu în societatea românească, reprezentând societatea civilă, mediul politic sau economic,

Ceremonia de decernare a distincţiilor regale care a avut loc la Palatul Regal, Bucureşti, 25.10.2019
Foto prof. Lidia Şorop

lumea culturii sau a diplomaţiei, precum şi organizaţii naţionale sau internaţionale. Totodată, decoraţia poate fi acordată unor personalităţi care au sprijinit activitatea Familiei Regale în mod continuu sau care au făcut o faptă importantă faţă de Casa Regală. Crucea Casei Regale a României se poate acorda, de asemenea, instituţiilor şi organizaţiilor care au adus o contribuţie importantă la promovarea efortului Casei Regale în serviciul României. Propunerile de decorări pot fi respinse de persoanele nominalizate, iar ordinele și decorațiile pot fi retrase, dacă se constată incompatibilitatea persoanei cu criteriile de acordare a distincţiilor regale.

Crucea Casei Regale are următoarele caracteristici: este din argint masiv (925) şi email albastru. Ea este formată dintr-o cruce cu dimensiuni de 40x40 mm şi dintr-o coroană cu dimensiunea de 20x20 mm. Pe faţă, decoraţia are în mijlocul crucii de argint emailate un cerc în care se află cifrul personal al Majestăţii Sale Custodele Coroanei. Pe verso, acelaşi cerc are Stema Regală.

Ceremoniile de decorări au loc de două ori pe an, la 26 martie (ziua de naştere a Majestăţii Sale Margareta, în Holul de Onoare al Castelului Peleş) și la 25 octombrie (ziua de naştere a Regelui Mihai I, în Sala Tronului din Palatul Regal).

Profesor Lidia Şorop, Director al Colegiului Naţional ”Matei Basarab” şi
profesor Nicolae I. Diţă, Director adjunct al Colegiului Naţional ”Matei Basarab”

Margareta

Prin gratia lui Dumnezeu

Custodele Coroanei Române

La toți de față și viitori Sanatate

Dorind a răsplăti meritele

Colegiului Național Matei Basarab

La o sută șaizeci de ani de la înființare, pentru ca respectul idealurile și principiile domnitorului patron Matei Basarab, cărturar de renume mondial. Pentru a cinsti pe dascălii care s-au succedat la catedrele liceului, dar și pe elevii acestora, care au dus renumele României, precum Emanoil Bacaloglu, Costin Kiritescu sau Vintila Mihailescu, dar și pentru a încuraja generațiile actuale să continue tradiția învățământului de elită în România.

Noi confirm Crucea Casei Regale a României

Drept care ți dam acest brevet subscris de Noi.

Margareta

Brevet nr. 50

Brevetul regal prin care se decernează Crucea Regală a României Colegiului Naţional ”Matei Basarab”, Bucureşti, 25.10 2019
Foto A. Ene

"4 ani de vis, trăiti in paradis"

Clasa a 12-a mi se pare un moment atât de concret şi decisiv al vietii, dar în acelaşi timp atât de derutant şi ambiguu. Este un moment de cumpănă, când totul se poate schimba în urma unei singure decizii ce poate părea minoră. Totodată, cred că acest an terminal reprezintă şi un moment perfect pentru o retrospectivă a vieţii de licean, cu bune şi rele. In continuare aş vrea să povestesc cum a fost prima mea zi de liceu.

Septembrie 2015, primele zile ca şi licean, zâmbetul pe buze, nerăbdător şi plin de viaţă, aşa am început prima zi de liceu. Toată nerăbdarea s-a disipat repede, odată cu începerea primei ore: Fizica cu domnul Ioniţă.

Dânsul şi-a rezervat prima oră cu noi pentru a ne întreba ce căutăm aici şi să ne convingă că ar trebui să renunţăm de pe acum, fiindcă viitorul nu o să fie tocmai roz. Dânsul a reuşit să fie foarte convingător, deoarece ne-a explicat fiecăruia în parte acelaşi lucru:-"*Ai ajuns aici din cauza calculatorului, nu pentru că ai vrut tu, deci a fost dintr-o greşeală*".

Totodată, a fost foarte credibilă teoria dânsului cu conspiraţia "Big brother" şi cum suntem mereu urmăriţi prin intermediul camerelor.

Şi uite aşa s-a scurs prima oră din clasa a 9-a, care ne-a lăsat pe toţi debusolaţi de parcă am ajuns pe altă lume. Lucru nu tocmai plăcut deoarece urmau două ore de mate, unde am avut parte de prima noastră întâlnire cu celebrul domn Dina, căruia doresc să-i mulţumesc pe această cale, că mi-a arătat că nu ştiam aşa de mult pe cât credeam. A fost un şoc pentru mine să văd că dânsul nici nu a încercat să ne afle numele până să umple prima tablă şi până să-mi deschid caietul, a doua tablă dădea pe afară de atâta scris cu creta. Până acum, nu e greu să-ţi dai seama că neuronii mei şi ai colegilor nu ştiau pe unde să fugă mai repede.

După ce clopoţelul a sunat din nou urmă oră de Limba română cu noua noastră dirigintă, doamna profesoară Lazariuc Ramona. Incă de la începutul orei o întrebare plutea în aer şi răspunsul nu era de găsit: "*cine e mai "speriat" de cine?*", noi de dânsa-fiindcă nu ştiam încă ce fel de persoana este, dacă este severă, dacă putem face glume, în timp ce dânsa încerca să ne cunoască cât mai repede şi să găsească o metodă cât mai bună de comunicare.

In fine, una peste asta, astea sunt cele mai importante momente ale primei mele zile ca şi licean.

După aproape 4 ani petrecuţi aici am realizat că multe zile sunt la fel, fiindcă nu se întâmplă nimic remarcabil zi de zi, dar sunt şi zile de neuitat de-a lungul acestor 4 ani, cum ar fi ziua când am luat 10 la matematică pentru prima şi ultima oară şi ziua când am chiulit pentru prima şi mai mult ca sigur, nu pentru ultima oară.

Am realizat că nu puţinele momente memorabile reprezintă ce e mai important, ci toate momentele neînsemnate petrecute cu ceilalţi colegi fac viaţa de licean aşa de frumoasă. Toate pauzele petrecute în clasă sau afară râzând cu lacrimi, toate dimineţile petrecute la o cafea în loc de prima oră, toate după-amiezele petrecute la un pahar de vorbă după 7 ore de curs şi toate testele unde munca de echipă a salvat o gaşcă întreagă.Toate astea suprind cele mai frumoase părţi ale vieţii de liceu, la care nu aş renunţa niciodată.

4 ani de vis, trăiţi în paradis

"4 ani de vis, trăiţi în paradis", este zicala pe care am auzit-o de pe vremea când eram un simplu boboc şi pe care abia acum am înţeles-o şi pe care o consideră cel mai scurt şi potrivit mod de a descrie viaţa de mateist.

Să fii mateist este o onoare

Ca să fie clar, mateist nu este acelaşi lucru cu licean, fiindcă **licean poate fi oricine, însă, să fii mateist este o onoare.**

Colegiul ăsta mi-a schimbat viaţa şi nu aş schimba ultimii 4 ani pentru nimic în lume şi o să mă mândresc că mi-am tocit coatele pe băncile Colegiului Naţional "Matei Basarab", pentru a-mi începe drumul în viaţă şi pentru a putea deveni cineva.

Cristian Mihai, absolvent clasa a XII-a B
promoţia 2019

Viața unui mateist

Perioada liceului este una dintre cele mai frumoase etape ale vieții noastre, este perioada cunoașterii, a experimentării, perioada în care orice sentiment este amplificat până la cote maxime, oferindu-ne o oază de bucurie și extaz în lumea cotidiană.

Liceul, în totalitate, este o experiență unică, dar doi ani, două stări din cadrul vieții de licean ne aduc noi stări și experiențe. Clasa a IX-A, boboceala, este partea așteptată de majoritatea elevilor, reprezentând o nouă formă de libertate. De asemenea, ultimul an de liceu este extraordinar, chiar dacă poate fi considerat

obositor, stresant, este un punct de răscruce între visurile și aspirațiile elevilor și împlinirea acestora.

Anul acesta celebrăm 160 de ani de la înființarea unui loc cu adevărat magic, cuibul mateiștilor, Colegiul Național „Matei Basarab", astfel în pragul acestei sărbători am vrut să vă oferim mici destăinuiri cu privire la viața de mateist, ai seniorilor acestei generații.

Am avut ocazia de a vorbi cu Maria Neagu, elevă în clasa a XII-a G, la profilul filologie, care a reușit să ne emoționeze prin mărturiile ei.

Am început prin a întreba pe Maria cum i se pare clasa a XII-a:

„- E, în primul rând, ciudată. Ciudată pentru că toți se așteaptă să stau și să învăț, pentru că mi se pare că nu mai apuc să mă bucur de ultimele momente de liceu. Cum poate să-ți fie dor de ceva cât încă trăiești momentul respectiv?"

- Ce simți acum că ești atât de aproape de terminarea liceului?

„- Merg pe holurile liceului și mă gândesc de câte ori am avut emoții, de câte ori am avut teste, teze sau ascultări, ce stresată am fost... dar, uitându-mă în față realizez că mi-am făcut prieteni adevărați, că m-am maturizat ca persoană, că am trăit drame, aventuri, clipe nebune, că poate în unele momente liceul a părut a fi „cimitir al tinereții mele", dar în altele mi-a dat aripi."

Am vrut să aflăm cum se simte în clasa a XII-a și cu ce gânduri părăsește acest liceu.

*„- Mă simt bătrână. Las locul unei noi generații. Mai am puțin de stat în CNMB, dar am de gând să mă bucur de timpul rămas. Îmi va lipsi iedera de pe clădirea liceului care se înroșește toamna și colorează clădirea în nuanțe de rubiniu, îmi vor lipsi testele grele la română și istorie, îmi vor lipsi emoțiile aferente...îmi va lipsi catalogul, imens și de speriat, îmi vor lipsi profesorii, și cei pe care i-am iubit, și pe cei pe care i-am urât, dar, mai ales, îmi va lipsi să mă numesc „**mateistă**". A fi mateist înseamnă să ajungi la liceu și să-i vezi statuia lui Matei Basarab în curte. A fi mateist înseamnă să urci și să cobori trepte zi de zi, o goană între cursuri. A fi mateist înseamnă să știi cine e Chiți și toți ceilalți profesori renumiți pentru caracterul lor, înseamnă să te simți acasă în clădirea veche, imensă, impunătoare, numită CNMB. Cu ocazia acestei aniversări îi urez să nu se schimbe niciodată.*

„- Niciodată nu o să uit cu câtă frică am păşit într-un nou univers, unul înconjurat de iederă. În ciuda fricii pe care începutul liceului mi-a oferit-o!!!!!, Am reuşit să îmi fac uşor primii prieteni şi primele amintiri pe lângă acele table la care eu de abia ajungeam în acea perioadă, dar şi când făceam „neuroni fitness" la logică sau când ne pregăteam temeinic pentru ascultările la istorie. Însă o idee de a mea m-a făcut să plec fin galaxia unde locuiam în alta, din acelaşi univers mateist. Am aterizat într-o clasă nouă. Această perioadă nu mi-a oferit mari bucurii, dar m-a ajutat să realizez anumite lucruri şi să mă cunosc mai bine. Aceasta este doar povestea mea, dar mă întreb câte poveşti a altor mateişti se ascund în pupitre sau în spatele lambriurilor."

Pentru a ne finaliza ciclul povestirilor am discutat cu un fost coleg, proaspăt absolvent al liceului, Dragoş Bărbulescu. În momentul actual este boboc în cadrul facultăţii, dar tindem să credem că tot se mai consideră mateist.

„- Liceul a reprezentat acea perioada în care am reuşit să mă descopăr, să disting ce-mi place, să mă îndrept spre ce mă atrage, astfel am realizat ce pasiuni şi talente ascund, am legat prietenii ce vor dura o viaţă. Bineînţeles, liceul nu a constat doar în atât. Nu putem uita chiulurile de la profesorii ce ne turmentau, greşelile şi momentele amuzante care ne

-au marcat experienţa de liceeni, întâmplări care au reprezentat un moment de respiro în amalganul de ascultări, note şi stres. Anul trecut pe vremea aceasta îmi doream cu ardoare să finalizez această etapă, dar acum, ajuns la facultate, mi-am dat seama că mi-aş dori să mai petrec câteva momente în locul care mi-a adus atâtea emoţii, atâtea trăiri, loc de care acum par îndepărtat. Liceul este o experienţă unică, ce trece prea repede, dar care ne schimbă în totalitate. Bucuraţi-vă de anii de liceu, de momentele plăcute şi nebune, de lucrurile mici ce pot părea prostii. Acestea sunt amintirile care ne rămân întipărite în suflet."

Aşadar, dragi mateişti, dragi colegi, prin câteva rânduri am vrut să vă arătăm ce semnifică să fii mateist şi ne-am dorit să ne păstrăm poveştile vii, să ne bucurăm împreună de ele. Nu ezitaţi să faceţi ce vă place, să vă distraţi, să aduceţi cât mai multă bucurie în liceu pentru că
„În Basarab mereu ne distrăm!"

Text şi foto Adriana Pantazi şi Raluca Penciu, clasa a XII-a G

Anii de liceu ai unui mateist

Anul acesta este unul foarte important pentru mateiști și mateiste, întrucât a doua noastră casă, Colegiul Național „Matei Basarab”, împlinește 160 de ani de la înființare. Pregătirile sunt în toi, mateiștii implicându-se activ în organizarea spectacolului aniversar. Am fost curioși să aflăm impresii despre bătrânul nostru Basarab de la mateiștii săi, fie ei bobocei sau seniori, vrând astfel să împărtășim, cu voi toți, o mică parte din ceea ce înseamnă pentru noi acest colegiu de prestigiu și tradiție!

Am avut plăcerea de a sta de vorbă cu Alexia Negoiță, elevă în clasa a X-a A la profilul matematică-informatică. Iată ce ne-a împărtășit!

„-Cu doi ani în urmă, când nu intrasem la liceu, eram doar un copil de clasa a opta cu un vis și o alegere, iar alegerile devin mult mai presante când depind de patru ani din viața de adolescent asigurarea unei vieți decente. Alegerea mea nu e perfectă, dar e frumoasă. Alegerea mea, unul dintre cele mai vechi licee din oraș, și, în ciuda faptului că nu are ferestre oglindite și nici nu se aseamană cu clădirile noi și moderne din New York, e cea mai bună pentru că povestea sa începe cu 160 de ani în urmă. Prima dată când l-am văzut nu mă obișnuisem cu atmosfera retro a clădirii, motiv pentru care mi se păruse urâtă și deloc pe gustul meu, dar mă bazam pe zâmbetele elevilor voluntari la Porțile Deschise care au făcut o prezentare atât de bună, încât au compensat aspectul mohorât al liceului cu entuziasmul lor. Pe măsură ce înaintam pe coridoare, și, în același timp, în tainele Basarabului, însoțită de Anca, cei doi voluntari și un grup micuț de aspiranți la mateism, asimilam povești și bârfe despre liceu, care în mintea mea sunau deja ca niște legende. Îmi amintesc momentul în care ne-am alăturat subtil grupului, sperând să nu fim observate de ghizi, care, într-un final, și-au dat seama că ne înmulțiserăm.

-Voi sunteți cu noi de la începutul turului?

Nu mai știu ce am răspuns, totuși, îmi amintesc că am certat-o pe Anca pentru că nu a vrut să le spună că ea nu era de fapt elev din clasa a VIII-a, ea fiind elevă în clasa a IX-a, la profilul matematică-informatică cunoscând foarte bine liceul.

Eram cu totul fascinată să văd cu ochii mei lucrurile pe care deja le auzisem și pe care mi le imaginasem în mintea mea, într-un mod cu totul diferit, ca și cum ai viziona filmul cărții tale preferate. Singura diferență era că nu eram dezamăgită și nici nervoasă pe regizor, părând mult mai minunat față de cum mi-l imaginasem eu: laboratorul de biologie despre care îmi povestise fosta doamnă dirigintă că avea niște exponate extrem de rare, graffiti-ul de pe zidurile sălii de sport, care apare în pozele de pe Instagram ale elevilor, băncile desenate de copilul pletos de la ”F” care se îmbracă mereu în negru, ba chiar și cabinetul de geografie cu mese rotunde în care mi-a spus Anca că e ușor de copiat. Am fost entuziasmată când am completat turul, cu această replică, ghidul zâmbindu-mi cu subînțeles.

Alegerea mea are ferestre enorme, lungi și adânci, care îți permit să experimentezi în pauză, detașarea de sălile de clasă. Când stai pe pervazul ferestrelor te simți ca și cum ai fi la granița dintre înăuntru și afară și poți să-i privești pe elevii din curte, sprijinindu-se de gardul terenului de sport, cum discută: „*m-am certat cu colegu’ de bancă*”, „*dau test la mate ora asta*”, „*tu cu ce te îmbraci la petrecere?*”. Plimbându-te pe holurile misterios de întunecate ale liceului, găsești întotdeauna o persoană căreia să îi zâmbești, căreia să-i faci cu mâna sau pe care să o îmbrățișezi.

Alegerea mea, mă face mai fericită. Alegerea mea, m-a făcut să învăț cum se simte satisfacția muncii în echipă.

Eu mi-am dorit cu adevărat să fiu mateist și încă din momentul în care am depus dosarul de înscriere la liceu, plecând pe poarta elevilor cu replica domnului profesor de religie, răsunâdându-mi în cap *„- Oficial, eşti o mateistă!”,* am fost mândră de alegerea mea pentru că, pe măsură ce petrec mai mul timp în liceu, îmi place și mai mult și mă face să cred că nu aș fi putut face o alegere mai bună. Un străin în trecere pe strada Matei Basarab, s-ar putea uita la el din exterior și ar putea spune că este doar o clădire veche și mohorâtă, dar liceul meu, mă reprezintă, pentru că are de spus o poveste, pe care unii o înțeleg, alții nu.

Din acest motiv sunt mândră de liceul meu, iar noul meu vis este să retrăiesc zilele în care mergeam la scoală, când soarele bătea pal din spatele liceului, făcându-l să pară decupat dintr-o poză ireală, editată, și mă obliga să mă opresc în fața porții principale, să stau și să mă holbez la frumusețea zidurilor superb de gri și vechi, la scările curgând din cele trei porți uriașe, simetrice și la ferestrele ce îmi absorbeau inuman, ca niște găuri negre, atenția.

Noul meu vis este să retrăiesc momentele în care îmi admiram liceul, gândindu-mă că în sfârșit, i-am înțeles povestea…"

Reporter- Ce-i urezi liceului de ziua lui?

Ionuț Preda, elev în clasa a XII-a H la profilul științe sociale, ne vorbește despre experiența acumulată în tot acești ani.

I.P. „-Să continue să primească elevi talentați cu pasiuni diverse, aspirații înalte, vise mărețe pe care să îi ajute să își atingă scopurile, ale căror talente și cunoștințe să fie îmbogățite între zidurile bătrânului nostru liceu așa cum s-a întâmplat cu toate generațiile dinainte."

Reporter.- Cum ţi se pare că a evoluat Basarab în ultimii 4 ani?

I.P „-Superb. Tot mai mulți elevi au început să fie interesați de Basarab, elevi inteligenți, perseverenți, muncitori, iar rezultatele vorbesc de la sine: promovabilitate și note mari la bacalaureat, medii mai mari de admitere, reușind să își facă loc printre cele mai bune licee atât din București, cât și din țară. Dar și mai mult mă încântă evoluția liceului în domeniul activităților extra-curriculare, acestea fiind tot mai diverse și mai frumoase."

Reporter - Ce îți va lipsi la Basarab?

I.P „Atmosfera. Colectivul. Profesorii. Trupa de teatru. Spectacolele. Revista liceului. Consiliile elevilor. Holurile. Totul. Nu cred că există ceva în liceu de care nu-mi va fi dor"

Reporter - Ce părere ai despre vechimea liceului?

I.P „-Mereu m-am mândrit cu faptul că liceul nostru este al doilea liceu din București ca vechime. Mi se pare incredibil prin câte a reușit să treacă acest liceu în afara trecerii anilor: două războaie mondiale, regimul comunist și, cu toate astea, a continuat să funcționeze fără întrerupere, formând oameni, unii dintre ei cu renume, pentru că „Matei Basarab" formează valori."

Reporter - Daca ai putea alege să trăiești în orice an din cei 160 ai liceului care ar fi acela?

I.P „-Cu siguranță aș alege unul din anii în care pe scena din „Matei Basarab" erau interpretate piese de teatru ale Teatrului Național, după ce acesta fusese bombardat în ce de al doilea război mondial. Ce poate fi mai frumos decât să vezi la tine în liceu piese de la Teatrul Național?"

Reporter - Ce urmează în următorii 10 ani după Basarab?

I.P.„-Plănuiesc ca în următorii 10 ani să dezvolt niște pasiuni pe care le-am descoperit în băncile liceului și în sala de festivități a acestuia: istoria, limbile străine și teatrul, iar peste 10 ani, să mă întorc la liceu, să mă plimb pe holuri, să-mi văd fosta clasă, scena pe care am jucat de-a lungul anilor și să mă gândesc:„*De aici a început totul!"*

„-Lucrul care m-a convins să devin mateistă a fost diversitatea activităților care au loc în liceu, de la trupa de teatru, cor sau trupa de dans, la clubul de dezbateri, revista liceului sau echipele sportive! De ziua lui, îi urez liceului să devină cel mai iubit din București și să rămână la fel de cald și primitor cu viitorii mateiști care îi vor călca pragul!" **Nectaria Marin, clasa a IX -a F**

„-Motivele care m-au determinat să trec Colegiul Național „Matei Basarab" pe lista cu opțiuni pentru liceu au fost istoria captivantă a liceului, rezultatele foarte bune ale elevilor şi faptul că după ce am participat la Ziua Porților Deschise, am simțit o chemare către acest loc!" **Maria Podgoreanu, clasa a IX-a E**

Reporter „- Și totuși, ne punem întrebarea… Basarab, un liceu pasiv sau cu oportunități?"

S.D.A. „-Prin multele proiecte care se desfășoară, Colegiul Național „Matei Basarab" oferă multe oportunități elevilor spre a-și evidenția talentele și spre a le fructifica, indiferent că e vorba de dans, teatru, muzică, fotografie sau tehnoredactare. Consider că, pe lângă rezultatele foarte bune la învățătură pentru care cu toții muncim, este important ca noi să ne dezvoltăm și latura artistică. Astfel, colegiul nostru nu ne pregătește doar pentru examenele școlare care urmează, ci ne pregătește în primul rând pentru viață și ne oferă oportunitatea de a ne cunoaște pe noi înșine și de a ne lărgi orizonturile." **Șică Dragoș Andrei, clasa aXI-a D**

Au consemnat pentru dumneavoastră,
Grațiela Ion, Andreea Delcea - clasa a XI-a G

Mateişti în lume

„MARŞURILE MEMORIEI”

Cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la tragedia de la Auschwitz-Birkenau, Asociaţia Sionistă alături de MCA România şi Federaţia Comunităților Evreieşti au înființat „**Marşul Memoriei**” în Mai 2019. În cadrul acestui proiect, Colegiul Naţional ”Matei Basarab” (alături de alte unități de învățământ) a organizat un proiect educațional – ”**Marşurile memoriei. Călătorii educative şi comemorative în istorie***”* - care are ca scop principal vizita la Lagărul de concentrare din Polonia. Deși a fost a doua noastră experiență, aceleași stări și emoții ne-au cuprins, mii de gânduri negre și imagini tragice conturându-se în minte în momentul în care am păşit, din nou, în „templul groazei”.

Auschwitz I

În august 1944, aici erau deţinuţi aproximativ 16.000 de prizonieri, din care 10.000 erau evrei, 4.000 de polonezi şi 3.000 de alte etnii. Tot aici se afla şi administraţia SS, comandantul garnizoanei locale şi comandantul de la Auschwitz I, care era superior celorlalţi doi comandanţi. Auschwitz I era şi sediul principal al departamentului politic şi al departamentului de muncă al deţinuţilor. Aici erau instalate şi companiile SS – DAW, DEST şi Deutsche Lebensmittel GmbH. De asemenea, în lagărul principal se aflau şi majoritatea magaziilor cu provizii şi a atelierelor de muncă. Acum, este o amintire neplăcută, presărată cu mii de poveşti trăite de milioane de suflete, tortura și suferința fiind resimțită până în măduva oaselor, astăzi putând fi doar amintită, iar chipurile pierdute, doar plânse.

Oameni de toate vârstele, de la mic la mare, au fost supuși drasticei suferințe, o mică parte din sufletul lor fiind astăzi reprezentată prin puținul cu care au venit, însă pe care l-au lăsat acolo unde destinul le-a fost curmat.

În aparență, o șină de tren oarecare îi conducea, probabil, pe ultimul lor drum, anume **Birkenau**. Era cel mai mare dintre lagărele care compuneau complexul de la Auschwitz.

A operat timp de trei ani, având mai multe funcţii. Construcţia sa a început în octombrie 1941 şi s-a dorit a fi un lagăr pentru 125.000 de prizonieri de război. S-a deschis în martie 1942, ca o aripă a lagărului de la Auschwitz, dar a funcţionat, concomitent, şi ca un centru de exterminare a evreilor. În faza finală, din 1944, a devenit şi locul unde prizonerii erau concentraţi înainte de a fi trimişi la muncă în industria germană.

Aproximativ 90% dintre victimele Lagărului de Concentrare de la Auschwitz au murit la Birkenau. Iar nouă din zece erau evrei. De asemenea, şi peste 70.000 de polonezi şi-au găsit sfârşitul la Birkenau.

Cruzimea și frica au conturat o poveste tragică în istorie. Vieţile irosite a milioane de oameni a scris, din păcate, o poveste ce a cutremurat întreaga naţiune.

”Auchwitz reprezintă pentru mine un izvor secat de orice urmă de speranţă şi libertate. Toate tipologiile de oameni au simțit suferința care astăzi este exprimată prin lacrimi şi furie faţă de nedreptate. În 1940, urma ca iadul să se desfăşoare pe pământurile lagărelor, persoane cărora li s-a promis un loc de muncă sfârşind

prin răpirea libertăţii şi a dreptului de a trăi.

Mereu, când mă gândesc, resimt un puternic gol în stomac, aceasta pată neagră a istoriei afectându-mă puternic, căci nu toţi sunt capabili să asculte până la capăt povestea sângeroasă impusă prin teroare, însă unii oameni au avut neşansa de a o trăi pe propria piele, experienţele, nedreptăţile şi umilinţele de acolo fiind amintite nouă de către ghizi, nu de ei înşişi. Ani întregi oamenii intrau, fără să mai aibă şansa să iasă, toată durerea doar dintr-o simplă minciună, care a stat la baza chinului, suferinţa fiecărei persoane contribuind câte puţin la ceea ce astăzi noi putem doar privi, fără a înţelege toate speranţele care şi-au luat zborul, nemaigăsind calea spre pace şi libertate". **Păunache Teodora,** clasa a X-a H

"Auchwitz a avut un mare impact emoţional pentru mine, acel loc mi-a transmis stări şi sentimente care uneori îmi bântuie visele. Oricât de mult aş fi citit înainte despre Holocaust, cele două experienţe de la Auchwitz m-au făcut pe viu sa realizez cum stăteau lucrurile la acel moment, care nu este foarte îndepărtat de anii noştri. Vizita acestui loc nu pot spune că este una plăcută, este una educativă, pentru că trebuie să înţelegem ce greşeli au fost făcute pentru a nu mai fi repetate vreodată. Aceste două experienţe m-au făcut să mă documentez din ce în ce mai mult şi să lecturez cât de mult pot pe baza acestui subiect. Nu voi putea uita niciodată cum aveam ochii plini de lacrimi când vizitam acel loc rece în care drepturile omului au fost călcate în picioare. Mă bucur că am avut ocazia sa vizitez Auchwitz şi Birkenau, chiar dacă m-au întristat din multe puncte de vedere, deoarece am putut să realizez prin ce au trecut acei oameni". **Toporaş Valentina,** clasa a X-a H

Cu ocazia Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului, în perioada 8-14 octombrie, elevii a patru licee, două din Municipiul București, două din Județul Constanța, la invitația domnului director Nicolae Diță, au luat parte la **proiectul intitulat "Marşul Memoriei".**

Punctul culminant al excursiei noastre a fost atunci când, ajunși în Polonia, ne-am îndreptat spre Muzeul Național Auschwitz -Birkenau, din Oświecim. Trecând de poarta de intrare în lagăr, ne-am transfigurat în vremea celui de Al Doilea Război Mondial, o pată neagră a istoriei întregii omeniri. Timp de cinci ani, lagărul Auschwitz a stârnit groaza în rândul populației din țările ocupate de către naziști. A fost conceput ca o unealtă de teroare și exterminare a polonezilor, dar, cu timpul, au fost trimiși oameni din întreaga Europă, în special evrei: "Trebuie să eliberăm națiunea germană de polonezi, ruși, evrei și țigani" - Otto Thierack, Ministrul Justiției. După o perioadă în care a funcționat drept lagăr de concentrare, a devenit un imens combinat de exterminare. Camerele de gazare au fost distruse la sfârșitul razboiului, însă macheta din muzeu ducea cu gândul la cum arătau acestea. Naziștii păcăleau deținuții, pentru a fi liniștiți. Totuși, cât de crud era ca 2.000 de persoane să fie introduse într-o cameră de 200 de metri pătrați, dezbrăcate, cu gândul că se vor bucura, după mult timp, de o baie? Când se deschideau ușile? La 10-15 minute după ce țipetele încetau... nimeni nu supraviețuia gazului provocat de cristalele Zyklon B. Din cele 1.300.000 persoane trimise la Auschwitz, 1.000.000 au decedat, 90% dintre persoane fiind evrei, victime ale unei ideologii naziste, bolnave. "Evreii sunt o rasă ce trebuie exterminată în totalitate" - Hans Frank.

Cel mai emoționant moment al vizitei a fost când, în depărtare, am zărit șinele de tren care duceau oamenii spre pieire. Mi s-a făcut pielea de găină numai la gândul acelor oameni nevinovați care coborau din vagoanele destinate transportului de animale după zile întregi în care au stat printre cadavre, înghesuiți, fără apă sau mâncare. Am înaintat spre intrarea în lagăr. Mă gândeam că acolo ar fi trebuit să fie rampa pe care bărbații erau separați de femeile, copiii și bătrânii care nu aveau șanse de supraviețuire în lagăr, iar, să scape de teroare...aproape imposibil. Acum, terenul este înverzit, iarba este tunsă la dungă. Pe atunci, exista numai noroi, mocirlă, fiindcă cei care nu erau trimiși direct către moarte, mâncau iarba ca să mai supraviețuiască puțin.

Fericiți suntem noi, cei care nu trăim ororile trecutului, dar condamnați cei care nu le cunoaștem.

Karina Caramihai, clasa a XI-a G
Foto Karina Caramihai

"Aceia care nu îşi amintesc trecutul, sunt condamnaţi să îl repete" - George Satayana

Uppsala – Capitala ecleziastică şi universitară a Suediei

Uppsala reprezintă centrul ecleziastic şi universitar al Suediei, aici funcţionând cea mai importantă şi cea mai veche universitate din ţară. Tot aici se găseşte şi impunătoarea catedrală, care pe vremuri a fost locul de încoronare a regilor suedezi. De asemenea, în Uppsala se găseşte şi Castelul Regal, fosta reşedinţă a capetelor încoronate suedeze. Uppsala este al patrulea oraş mare din Suedia, după Stockholm, Göteborg şi Malmö, dar este şi capitala judeţului Uppsala.

Catedrala Uppsala

Primul obiectiv turistic vizitat a fost maiestoasa catedrală din Uppsala. Clădită în stil gotic, puternic conturat, având două turnuri identice, care încearcă să cucerească cerul. Catedrala este monumentală, atât ca arhitectură exterioară cât şi interioară. Construită la exterior numai din cărămidă roşie fabricată în zonă şi datorită zvelteţei sale, catedrala reprezintă un punct de reper important şi poate fi văzută din orice colţ al oraşului. Este foarte greu, spre imposibil, să te rătăceşti într-un astfel de oraş. Catedrala este împodobită cu multe vitralii de o frumuseţe fără seamăn. Atât pe exterior cât şi în interior este ornată cu multe statui, reprezentând diferite feţe bisericeşti sau diverse scene biblice. In interior se găseşte relicva Sfântului Erik, fapt care face din acest locaş sfânt un important loc de pelerinaj. Pe lângă sarcofagul acestuia, am văzut că în catedrală mai sunt şi alte morminte şi comori ecleziastice ale unor înaintaşi de seamă din istoria Suediei. Catedrala din Uppsala este cea mai înaltă biserică din Scandinavia şi datează de la sfârşitul secolului al XIII-lea. Iniţial, impozantul lăcaş sfânt a fost folosit ca loc de încoronare a regilor suedezi iar în zilele noastre, aici se află reşedinţa episcopului Suediei.

Privind spre micul oraş de provincie, am rămas vrăjită de tabloul complet pe care Uppsala mi l -a dăruit din cel mai înalt punct al sau. Am primit cea mai frumoasă recompensă, văzând de sus, prin vegetaţia bogată a copacilor seculari, întreaga catedrală, cu turnurile sale înalte strălucind triumfătoare peste timp, am văzut pe alocuri şerpuirea agale a râului care se strecoară prin oraş şi clădirile care se înşiră ca nişte soldăţei cuminţi de-a lungul străzilor. De aici, sus pe deal, Uppsala pare că-şi ascunde cea mai de preţ comoara a sa, Castelul Regal. Ca să îl descoperi şi apoi să-l cucereşti, trebuie să faci micul efort de a urca abrupta colină. Odată ajuns aici, castelul ţi se va arăta ca o bijuterie mai rar întâlnită în Suedia şi chiar în întreaga peninsulă scandinavă.

Muzeul Naţional Stockholm

In cartierul Ostermalm, din Stockholm, o să descoperiţi Muzeul Naţional de Arheologie. Istoria spune că acesta datează încă din secolul al XX-lea, construcţia lui durând cinci ani de zile. Muzeul adună toate descoperirile arheologice din Suedia şi toate obiectele de artă religioasă. Turiştii care îl vizitează vor rămâne impresionaţi de aşa numita Cameră de Aur. Această denumire vine de la faptul că aici se găsesc multe obiecte de aur care datează din epoca bronzului, a fierului, din Evul Mediu şi din Războiul de 30 de ani. Veţi descoperi numeroase colecţii de artă, majoritatea dintre ele provenind din donaţiile generoase ale regilor Gustav al III-lea şi ale lui Carl Gustaf.

Grădina Botanică

Grădina Botanică din Uppsala este situată în centrul oraşului Uppsala, în partea de vest a Castelului din Uppsala. Aceasta este cea mai veche grădină botanică din Suedia şi este cunoscută pe plan local şi sub denumirea de Botan. Aceasta a aparţinut regelui Gustav al III-lea şi a fost donată în anul 1787 Universităţii Uppsala.

Dinică Sânziana,
absolventă clasa a XII-a B, promoţia 2018

Suedia ..... O experienţă

”Schimbul de experienţă în Suedia, din punctul meu de vedere a fost printre cele mai bune activităţi din Colegiul Naţional ”Matei Basarab” la care am participat! A fost foarte interesant să vedem un sistem de învăţământ dintr-o altă ţară europeană, nu o să le compar, dar voi spune câteva lucruri care mi-au plăcut.
In primul rând, aş menţiona sălile de curs dotate cu cele mai sofisticate gadgeturi şi cu acces permanent la acestea. Un alt lucru ar fi munca în echipă pe care este pus un mare preţ. Ce mi-a atras atenţia în Grillska Gymnasiet Uppsala (numele şcolii) a fost faptul că aceştia aveau atât liceul teoretic, ca şi la noi, cât şi o secţie cu specializări, spre exemplu un curs de fotografie sau unul de hair styling.

In al doilea rând, pe lângă activităţile din cadrul şcolii, ni s-a prezentat şi oraşul, unul foarte de frumos de fel, dar am vizitat şi capitala Stockholm care este întradevăr de poveste. Deşi noi deja îi ştiam pe unii dintre elevi, de data aceasta ne-am făcut şi mai mulţi prieteni, am strâns mai puternic legătura cu cei care ne-au vizitat în România.

In final, această excursie/schimb de experienţă a fost cu desăvârşire una dintre cele mai reuşite activităţi care au reuşit să combine distracţia şi educaţia.,,
Teodora Moldovan, clasa a XI-a B

”Schimbul de experienţă a fost ceva interesant. Elevii şi profesorii au fost ospitalieri şi foarte prietenoşi. Aceştia ne-au primit la liceul lor cu o scurtă prezentare, făcută de câteva studente, despre Suedia şi tradiţiile lor. Ea a fost urmată de ”fika”, o pauză în timpul căreia am mâncat prăjituri şi am avut posibilitatea să ne împrietenim cu ceilalţi studenţi.

Pe parcursul timpului cât care am fost în Uppsala elevii şi profesorii ne-au prezentat oraşul lor, vizitând castelul şi catedrala şi am mers la un meci de floorball, un tip de hochei pe podea.

Aş spune că această experienţă m-a ajutat să îmi îmbunătăţesc engleza şi să devin mai încrezătoare în abilităţile mele.” ***Mitrofan Cătălina***

”Schimbul de experienţă a fost fantastic. Am avut ocazia să îmi exersez şi chiar să îmi îmbunătaţesc limba engleza. Şcoala era avansată din punct de vedere tehnologic, iar profesorii erau prietenoşi şi îşi tratau elevii cu respect. Aveau o mulţime de cursuri, de fotografie, de editare şi de film, toate acestea aveau materiale oferite de către şcoală.

Mai mult, am avut şansa să vizitez Uppsala şi Stockholm, două oraşe minunate. Personal mi-a plăcut arhitectura şi modul de organizare al acestora. ***Baciu Maria***

CĂLĂTORIE ÎN TIMP LA LHC

Dialogul pe care îl veţi citi în rândurile de mai jos este un interviu luat doamnei profesor Rodica Argeşeanu în urma vizitei pe care a făcut-o în Elveţia, la CERN.

Rodica Argeşanu(RA) – Large Hadron Collider (**L.H.C.**) –ul acesta ştii că este un tunel de 27 km perimetru, care ajunge până la adâncimi de aproximativ 150 de metri. În tunelul acesta, ştii ce fac cercetătorii! Fugăresc protonii! Îi pun să se ciocnească. Dar nu numai protoni!

Complexul are şase puncte de acces, în unele puncte sunt detectori de produse ale ciocnirilor, în alte puncte, de exemplu, la Punctul 6 sunt scoşi din tunel protonii care nu s-au ciocnit.

Eu am coborât la patru puncte. Spre exemplu, la **LHCb** - Punctul 8 se caută cele mai stranii obiecte din Univers, se caută cele mai fine deosebiri dintre materie şi antimaterie (prin studierea quark-ului ”b”- de la”beauty”), se încearcă să se înţeleagă de ce în Universul nostru predomină materia asupra antimateriei, acest lucru se face prin studierea axionilor solari, şi multe alte lucruri. Bănuiala mea este că, eventual, se caută şi locurile de intrare în alte Universuri. La Punctul 8 se află o reţea de detectori mobili, aşezaţi pe direcţia fasciculelor circulare, prin care se urmăreşte detectarea quarkului b De ce aşa? Pentru că în **L.H.C.** se produc foarte multe tipuri de quarci, care se dezintegrează rapid în alte particule.

La Punctul 6 sunt scoşi din tunel protonii care nu s-au ciocnit. Trebuie scoşi şi ei pe undeva, după ce i-ai fugărit prin tunel, nu?! Problema este că dacă i-ai lăsa pur şi simplu să iasă ar fi jale! De ce? Pentru ca energia nominală a unui fascicul de protoni din **L.H.C.** este de aproximativ 360 MJ (echivalentul a 86 kg de TNT). Imaginează-ţi ce explozie s-ar produce dacă a-i lăsa aceşti protoni să facă o ”plimbare” prin Munţii Jura!

Aurelian Ene(AE)- Anul trecut, în noiembrie, ştiu că ai fost în vizită la CERN cu un grup de copii. De ce nu aţi coborât atunci la tunel?

RA –Ghici, ghicitoarea mea! Pentru că se făceau măsuratori! Nu cred că protonii ar fi fost prea încântaţi să ne vadă bântuind pe acolo! Sau invers! La intensitatea câmpurilor magnetice existente în timpul măsurătorilor, sigur, tu nu mai aveai cu cine discuta acum!

Şi chiar s-a descoperit ceva în perioada aia. Eu de aceea am mers în această perioadă, pentru că L.H.C. este în reparaţie şi se putea vizita; fiind în reparaţie a fost posibil să coborâm la tunel. La acest tunel nu se poate coborâ atunci când se lucrează, căci sunt nişte câmpuri magnetice uriaşe. Uriaşe!!. Şi acum erau câmpuri remanente în nucleele magneţilor!. Dacă ai stenturi sau orice proteză metalică nu poţi să cobori, doarece te fac praf câmpurile acelea magnetice.

C.M.S.-ul, Punctul 5, este aşa o chestie, dacă te uiţi bine, e mare, enorm; două cercuri enorme, aici se ciocnesc protonii şi tot aici a fost descoperit, printre altele, bosonul Higgs. Este un detector polivalent, conceput pentru a studia multe probleme. O direcţie de cercetare este Modelul Standard, cum ar fi existenţa celorlalte dimensiuni (în afara celor 4 spaţio–temporale), natura materiei întunecate etc.. Este construit în jurul unui solenoid imens, în care, prin trecerea curentului electric (se folosesc materiale supraconductoare) se obţine un câmp magnetic de 100.000 de ori mai intens decât câmpul magnetic terestru (circa 4 T).

La **Compact Muon Solenoid** (**C.M.S**)., am avut ca ghid un fizician care lucrează la CERN şi care ne-a spus că nici el, până în acest moment, nu a avut şansa să fie atât de aproape de detector. Foarte rar se ajunge aici! Mai spunea dumnealui că **C.M.S.**-ul este cel mai frumos detector din lume!

În momentul când a fost făcuta fotografia, instalaţia era dezafectată, cele două părţi componente erau distanţate (cum se vede în poză), se făceau lucrări de reparaţii şi

de îmbunătăţire. Tot în foto se vede şi canalul prin care trece tubul în care sunt ciocniţi protonii.

Ce se face la ALICE-Punct 2? La ALICE, care este tot un detector (se folosesc ioni grei), se ciocnesc nuclee de plumb la viteze foarte mari. La aceste viteze foarte mari, nucleele de plumb, în momentul ciocnirii, se ”topesc”, cu ghilimele de rigoare, şi dau o ”supă” de quarci şi de gluoni. Quarcii şi gluonii sunt particule subatomice care s-au format la 10^{-12} secunde după Big Bang. Deci practic, acolo, te întorci în timp! De ce vor să facă chestia asta? Vor să vadă care fizică e valabilă foarte aproape de Big Bang. La ALICE se studiază fizica specifică interacţiei tari, caracterizată prin energii foarte mari.

AE – Perioadele Hadronică, Laptonică şi Miuonică care adună primele 30 de secunde ale Universului!

RA -O, în secunda 30 Universul se răcise demult! Era deja ca în frigider! Am o carte bună despre aceste momente, dacă te interesează. Se numeşte ”*Origini. Povestea ştiinţifică a creaţiei*”, de Jim Baggott.

Acestea sunt cele patru puncte în care am coborât noi. Mai este şi Punctul 4 (Cavity RF), în care sunt cavităţile rezonante. Acolo nu am ajuns, pentru că nu se permitea să vizitezi mai mult de două puncte pe zi. Deci cavităţile rezonante sunt locurile unde este câmp electric şi, efectiv, se produce accelerarea protonilor (câmpurile astea magnetice doar le curbează traiectoria). Dar acolo, în regiunea aceea se produce accelerarea lor, nu şi coliziunea. Coliziunea este aici, în zonele unde sunt detectorii. Protonii se ciocnesc şi prin produsele de reacţie, cercetătorii identifică produsele ciocnirilor, şi pot afirma *”- Aici a fost bosonul Higgs!*”. Că asta nu a văzut nimeni, cum aleargă bosonul prin tunel!!. Dar prin produsele de reacţie, pe baza modelului matematic, se ajunge la concluzia că treaba asta nu putea să o facă decât bosonul Higgs. Şi sunt mai mulţi bosoni, bosonul Higgs nu e doar singurul. E o întreagă grădină zoologică de bosoni!!

AE – Se spune despre el că e ”cărămida Universului”!

RA – De ce este atât de important? Pentru că acum 60 de ani, acest Peter Higgs a făcut un model matematic, numit Modelul Standard. Care e modelul valabil în momentul de faţă. În această modelare matematică, pe care o face nu numai Higgs (au mai fost încă doi şi a fost o nedreptate că i-au dat Premiul Nobel numai lui) este prezisă existenţa unei particule prin care se explică masele particulelor din model.

AE. – Aşa cum a fost în cazul lui Hubble, nedreptăţind pe alţi doi colaboratori ai săi, Clark şi Campbell.

RA. - Practic acest boson a încurcat foate mult lucrurile, căci nu prea le-a descurcat. I se zice ”particula lui Dumnezeu”, dar mai bine i-ar fi zis ”particula diavolului”, cum îi spune Jim Baggott, în cartea sa, ”*Origini*”. Timp de 60 de ani au căutat acest boson care explică de ce protonul are masă proprie, de ce electronul are o anumită masă ş.a.m.d.. Această particulă dacă nu o găseau, Modelul Standard rămânea în stand by, aşa cum este şi Modelul Corzilor, apărut în aceeaşi perioadă. În Modelul Corzilor se presupune că lucrul ultim este o vibraţie aşa cum afirma şi A. Einstein că ”Totul este o vibraţie”. La modelul ăsta, al Corzilor, nimeni nu şi-a imaginat un experiment prin care să se testeze ce spune el şi, de aceea, el stă şi aşteaptă; acesta fiind motivul pentru care noi credem în Modelul Standard. Modelul Standard începe puţin după Big Bang. Nimeni nu ştie ce a fost la Big Bang, pentru că Big Bang-ul este o discontinuitate, o Singularitate (o situaţie în care mărimile fizice cunoscute devin infinite – lucru fără semnificaţie fizică). Există modele matematice care încearcă să răspundă la întrebarea ”- Ce a fost înainte de Big Bang?!”. O carte, „*Ce a fost înainte de Big Bang? – O scurtă istorie întreagă a Universului*”de Martin Bojowald, foarte bine şi foarte clar scrisă. Ţi-o recomand cu căldură.

AE –E greu să ne imaginăm şi Big Bang-ul! Cu atât mai mult ce a fost înainte. Fizicienii au imaginaţie şi o doză de nebunie, nu?

RA – Foarte greu să ne imaginăm ce a fost Singularitatea. Revenind, a patra intrare este la aceste cavităţi rezonanţe şi cea de-a doua intrare este la ATLAS, care este

tot un detector, unde ei caută mai multe lucruri. Când se fac experimente se caută şi alte lucruri, se extind, nu doar să caute bosonul Higgs. Atunci când pornesc instalaţia ştiu foarte bine ce încearcă să găsească, dar sunt

foarte atenţi şi la surprizele Naturii. Aşa apar marile descoperiri!

Acum, de exemplu, la **LHCb** sunt nişte computere care se întind într-o întreagă clădire care duduie într-una. O clădire cât jumătate din liceul nostru sunt numai computere, acestea deţinând cea mai mare capacitate de prelucrare a datelor. Când am fost noi la **LHCb**, într-una din clădiri, chiar se lucra la CAST.

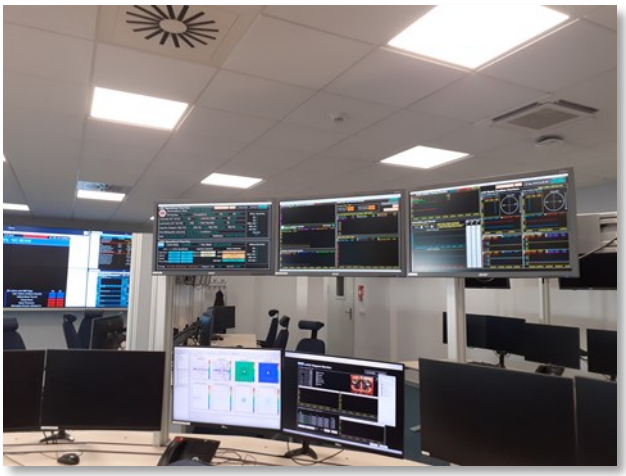

La **ALICE**, în momentul ciocnirii, când se obţine ”supa de quarci şi gluoni” despre care ţi-am mai povestit, temperaturile atinse sunt de 100.000 ori mai mari decât temperatura din centrul Soarelui. Îţi dai seama ce materiale au, pentru că temperatura aia doar cu câmpuri o poţi ţine, ”supa” aia cu câmpuri o ţii. Pe de altă parte, starea supraconductoare cere temperaturi foarte scăzute, apropiate de 0ºK. Înţelegi ce inginerie e necesară pentru a face să funcţioneze o instalaţie atât de complexă, pompe uriaşe de vid, instalaţii cu heliu lichid etc..

Acest **LHC** este o realizare ştiinţifică comparabilă, după părerea mea, cu Capela Sixtină şi ţine cont de faptul că Michelangelo este favoritul meu. Nu îţi poţi imagina că oamenii au putut să conceapă şi să realizeze aşa ceva. Ne povestea fizicianul de la **CMS** că, atunci când vor să verifice o ipoteză, se duc la ingineri şi le spun cam ce caută. Răspunsul inginerilor este:„-*Pleacă de aici că eşti nebun!*”. După un timp, revii la ingineri, cu o altă idee, dar încercând să verifici aceeaşi ipoteză. Răspunsul este acelaşi. După multe insistenţe, la un moment dat, inginerul îţi spune: „-*Asta da, am putea încerca!*”. Apoi inginerul se gândeşte cum să pună la punct un dispozitiv la care contribui cu idei, corectezi. Şi din acest dialog între fizieni, ingineri, tehnicieni, muncitori se nasc aceste construcţii grandioase.

Toată această strategie este menită să-l stimuleze pe cercetător să se manifeste şi apoi realizarea în sine, este fabuloasă! **CERN** trebuie vizitat chiar dacă nu ştii nici un pic de fizică, doar din respect pentru ce a putut realiza spiritul uman.

M-am întrebat ”-*Dacă aş fi la începutul carierei, mi-ar plăcea să lucrez acolo?”*. Răspunsul a fost *”-Nu!”*. Pentru că oamenii aceia se cam joacă de-a Dumnezeu, acolo! Şi când te joci de-a Dumnezeu, apare şi latura luciferică.

AE – A fost cândva o vorbă cum că ar putea să genereze o gaură neagră acolo?

RA – Gaura neagră e ceva curent acolo. Nu se mai sperie nimeni de găurile negre! Normal că le generează, nu-i o problemă asta! Problema este cum folosesc ei mai departe cunoştinţele. Avem o gaură neagră în centrul galaxiei şi nu ne deranjează în niciun fel.

AE – Se studiază Multiversul? Încearcă să creeze un portal către alt Univers?

RA – Probabil că da, dar nu declară aşa ceva, sau nu ştiu eu! Cercetătorii de acolo ajung să înţeleagă şi să experimenteze situaţii atât de complexe încât există tendinţa de aţi pierde pierde bunul simţ, ca să zic aşa.Ce vreau să spun cu asta? Înţelegând lucruri atât de subtile din planul Creatorului, nu e greu să uiţi că eşti o biată creatură şi să te crezi Dumnezeu. De aceea apare şi aspectul acesta luciferic al fiinţei umane. De aceea nu mi-ar place să lucrez acolo, te cam înfioară! Realizezi că atunci când erai lângă detectorul de la **ALICE**, erai la momentul 10^{-12} secunde după Big Bang. Este unul dintre locurile în care te simţi efectiv aproape de Dumnezeu! Oamenii care lucrează acolo au ceva special, stând de vorbă cu ei simţi cât de frumoase sunt roadele inteligenţei umane. Pe de altă parte, sunt oameni foarte modeşti. La **CERN** este un fapt obişnuit să stai la restaurant lângă un posesor de Premiu Nobel. Faţă de divele şi divii cu care ne-a

obişnuit mass media, oamenii aceştia par absolut neînsemnaţi. Au o smerenie şi un respect aparte pentru frumuseţea şi complexitatea Universului. Şi poate o mare recunoştinţă pentru faptul că Dumnezeu le-a permis lor, nişte creaturi minuscule, să înţeleagă ceva din măreţia Planului Divin… Acolo se fac o grămadă de experimente, au acceleratoarele liniare la care din păcate nu am ajuns.

Şi mai fac o treabă foarte bună, fac tot soiul de machete despre ce fac ei acolo, fac efortul să vorbească omului simplu, sunt foarte buni în ce fac. Au ateliere pentru copii ca să le explice ce se întâmplă acolo. Şi se pare că şi reusesc asta, copii erau foarte concentraţi pe ce făceau.

Mai au ceva elveţienii pentru care trebuie mers cu copiii acolo, primul Synchrocyclotron, care acum este dezafectat şi este folosit ca material didactic. Folosind proiecţii multi media, poţi foarte uşor să-i faci pe copii să înţeleagă, acolo, lângă Synchrocyclotron, cum funcţionează acesta. E ceva de genul, ai predat copiilor ce este syncrocyclotronul, ai urcat copii în maşină şi te duci şi l-ai arătat!

Profesor Rodica Lucreţia Argeşanu

Foto prof. Rodica Argeşeanu

CINE?

Astăzi s-a difuzat la radio un mesaj, o serie de versuri încâlcite, nu știu. O poezie scrisă de un poet damnat, de un nebun, sau de un tânăr anonim:

„Azi, dragi ascultători, doresc să-mi cer scuze că v-am deranjat din degradare, însă intenționez să vă vorbesc despre ceva important, despre noul meu program de carceră.

În primul rând, vă voi privi zilnic din umila mea cavernă
Cum pe tocuri cocoțați veți merge la baluri pompoase
Și nu va exista nici o supărare.
De data asta n-am să regret, nu
Fiind că nu poți regreta fapte imaginate

… (aici s-a întrerupt puțin) …

Ș... v...m cânta împreună...!
Fiecare în capul său
Versuri diferite, din perioade diferite
Nu intenționez a crea vreo discrepanță
Dar poate m-aș detașa puțin
Să am timp să mă gândesc de la distanță
La cum vreau azi să mor de foame
În lumea dumneavoastră.”

Aceste fraze nu rimau și nici înțeles nu prea aveau.
Cum de au fost difuzate, nu știu. Cum de nu a fost găsit făptașul care a avut nerușinarea de a se plânge în auzul tuturor, nici asta nu știu.
Se pare că, folosindu-se de unde extraterestre, domnul a reușit să se facă auzit.
(Din fericire l-au oprit la timp, nu s-a putut afla totul, propaganda nu a fost înțeleasă în totalitate).
În fine, după aceea a urmat un anunț, ceva, se vorbea despre strângerea de fonduri pentru caii verzi de pe strada Pereți nr. 28....

Ana Maria Chițu, clasa a XI-a G

La Uniunea Scriitorilor, pe vremuri...

În anii imediat de după război, în plin avânt comunist, la Uniunea Scriitorilor a avut loc o şedinţă unde a fost prezentă toată floarea intelectuală scriitoricească din ţară.

Subiectul era Octavian Goga.

După cum ştiţi, Octavian Goga a avut chiar un guvern, extrem de naţionalist. Avea să intre în dizgraţia hahalerelor şi a celor ce nu înţelegeau acel naţionalism adevărat, ce nu are legătură cu fascismul, cu xenofobismul, cu tot ce poate fi mai rău propagat de alte forţe ce nu doreau naţii, ci doar populaţii.

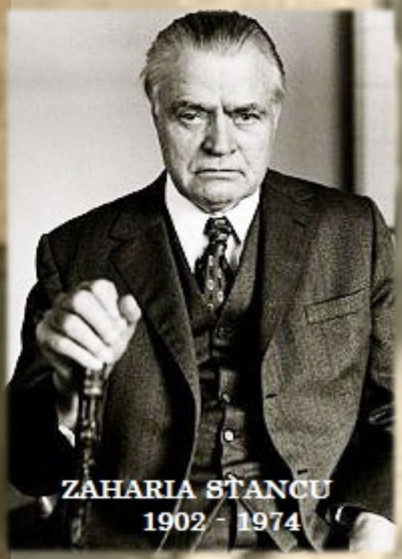

Ei bine, Zaharia Stancu a fost cel mai vehement contestatar lovind cu tot ce a putut în distinsul Goga care nu mai putea să se apere. Zaharia Stancu a fost cel mai virulent şi cel mai negativist, neaprobând reabilitarea lui Goga.

La sfârşitul cuvântării lui Stancu, Tudor Arghezi a cerut să i se acorde câteva minute în a spune şi el ceva. Iată ce a spus:

„Eram în iarna anului... la conacul marelui Goga. Depănam amintiri şi multe alte probleme ale timpului. La un moment dat se auziră bătăi la uşa conacului. Goga s-a dus, a deschis uşa şi văzu un tânăr zgribulit cu nişte manuscrise în mână. Îl rugă pe maestru să le citească şi dacă se poate să le publice în ziarul pe care îl conducea.

Goga îl invită înăuntru pe tânăr şi luă manuscrisele ce cuprindeau încercările lui poetice. Le citi pe îndelete şi concluzia era clară. Tânărul era plin de talent.

Îi spuse că nu poate să le publice acum, dat fiind că revista era deja la tiparniţă. Însă Goga i-a dat un aconto tânărului cu promisiunea că în numărul viitor al revistei îi vor apărea încercările poetice, neuitând să menţioneze că sunt pline de talent. Acel tânăr se numea Zaharia Stancu.”

Concluzia lui Arghezi a fost colosală şi a intrat în istoria acelui moment.

A concluzionat Arghezi spunând: *„Acum iată de ce pe lumea asta sunt scriitori culţi sau... desculţi.”*

Apropo-ul era vis a vis de romanul lui Stancu, „Desculţ”.

Arghezi a fost aplaudat de cei din sală, în picioare, minute în şir.

Octavian Goga era reabilitat iar Stancu părăsea sala, jenat vădit de adevărul spus de Arghezi…

Iuliean Horneţ

Există în gheață

Ea doar este,
scufundată în vreo definiție a lui "a fi".
E rece;
uite cum se încălzește.
E gheață pentru oameni,
rară bijuterie a unor ramuri,
dar e foc pentru mine.
Hai, faceți liniște
și lăsați să curgă timpul,
pierde-ți-l pur și simplu,
căci undeva departe,
în existența a ceva pierdut,
vei regăsi ceea ce nu credeai că există.
Și te vei mira și vei privi la cer.
De ce?
Pur și simplu.
Pentru că sus e mai frumos decât jos,
pentru că unele adevăruri doar există,
nu se explică.

Marmura de gheață se încinge,
cine ar putea învinge
în lupta a o mie contra trei?
Cine nu luptă cu ei.

Gheață se răsfrânge,
în două se frânge,
dar nu faci decât să înmulțești
nimicul din incipit,
ce-ți părea nemărginit.

Lasă-mă

Simțindu-se nevoie de un început
pornesc prin a-ți spune
"Iată-mă, nu mă distruge!",
căci am dat ceva din mine
la fiecare "Lasă-mă, nu mă ține!",
însa e numai și numai la tine,
chiar dacă realizezi
sau nu.

Așa că doar lasă-mă!

Lasă-mă să fiu artistă,
să-ți pot crea universul întreg,
permite-mi să fiu frumoasă,
căci doar înnotând în a ta privire
sau pierzându-mă pe mine însămi
în al tău abis deșarte
pot să ating această treaptă,
să strălucesc fără motiv,
tu fiind însuși nemotivul.
Lasă-mă să cânt,
căci doar în glasul tău
am eu voce.
Oferă-mi talentul,
căci doar în brațele tale
și-n gândurile cele galbene și negre
pot să scriu ceva aparte,
stai de-o parte,
niciodată prea departe,
fii-mi aproape.

Și lasă-mă,
doar lasă-mă
să fiu frumoasă
în ochii tăi,
căci în ai lor
n-am nicio șansă.

Maria Rotaru, clasa a IX-aD

Locuri si ponturi pentru fotografii reusite în Bucuresti

Fotografia este un mod liber şi popular de exprimare. Suntem înconjuraţi de imagine la tot pasul, de la reclamele din Bucureşti, colorate în fel şi chip pentru a atrage atenţia, până la reţelele de socializare care la asta se rezumă: imagine, imagine şi iar imagine.

„Fă-mi şi mie o poză aici, că vreau să o postez pe insta!”

Cu cât fotografia ta este mai „instagramabilă”, cu atât vei primi mai multe like-uri sau poate crush-ul te va remarca şi îţi va aprecia fotografia, semn CLAR că trebuie să-i dai mesaj.

Nu e om care să nu aibă cont măcar pe o singură reţea de socializare. Probabil că lucrările istoricilor din viitor vor fi compuse doar din imagini, pentru că asta e ceea ce lasă în urmă generaţiile actuale.

Bulevardul Dacia

Aflat în apropiere de Piaţa Romană, este un loc plin de case ale unor oameni înstăriţi şi de ambasade bine păzite de jandarmi, care îţi aruncă priviri bănuitoare, dacă te holbezi prea mult.

Parcul IOR

Dacă eşti iubitor de peisaje, o suprafaţă generoasă stă neamenajată la intrarea dinspre intersecţia de la Titan, unde natura îşi urmează cursul firesc.

Cărtureşti Carusel: ceai, carte şi dichis.

Este o clădire-monument din centrul istoric al Bucureştiului, cea mai mare librărie din România, cu un bistro la etaj şi o sală multimedia la subsol.

Grădina Botanică

Un loc în care să evadezi în Bucureşti, în schimbul a 2 lei, preţul biletului de intrare. Aici găseşti numeroase specii de arbori si plante cu o sumedenie de culori si mirosuri care inundă aerul grădinii. Atmosfera este una relaxantă, menită să scoată la iveală romanticul din tine!

Centrul Vechi

O zonă a contrastelor cu un farmec aparte, cunoscută pentru faimoasa piatră cubică, care dă bătăi de cap doamnelor şi domnişoarelor care aleg să poarte tocuri. Este ca un labirint datorită străduţelor întortocheate, ticsite de clădiri vechi şi cafenele moderne. Banca Naţională şi Palatul CEC sunt câteva dintre locurile unde poţi realiza fotografii reuşite.

Mici ponturi!

Poziţia corpului, atitudinea şi lumina sunt câteva dintre lucrurile de care trebuie să ţii cont, atunci când pozezi sau eşti pozat! Dacă nu te simţi tocmai confortabil când ţi se fac poze, încearcă să fii cât mai natural, relaxează-te şi gândeşte-te la locul tău fericit! Nu zâmbi fals, încearcă să fii dinamic! Fotografiile făcute în mişcare sunt cele mai reuşite.

Un alt pont ar fi: ai grijă la ochi! Ochii sunt cei care transmit impresia generală camerei. Trebuie să te pierzi, când priveşti o fotografie, la fel cum te pierzi în ochii ei.

La capitolul lumină, momentele cele mai prielnice pentru a face fotografii sunt răsăritul şi apusul soarelui, deoarece soarele este mai jos pe cer, iar lumina orizontală aruncă umbre lungi şi inundă subiecţii într-o strălucire caldă.

Graţiela Ion şi Andreea Dragomir

Articol preluat din revista online BHM a elevilor din C.N. ”M. Basarab”, cu acordul redactiei

AMOR FATI
sau
iubirea de destin

Cu toţii suntem speriaţi de necunoscut, într-o anumită măsură, pentru că suntem în permanenţă conştienţi de faptul că trăim pe cheltuiala timpului, mereu într-o goană nebună după un orizont la care nu putem spera că vom ajunge vreodată. Cunoaşterea acestui fapt nu a oprit, totuşi, pe nimeni niciodată să-şi întoarcă privirea spre sacul cu posibilităţi pe care necunoscutul i-l întinde cu aparentă bunăvoinţă şi un zâmbet atotcunoscător. De câte ori a mai vazut el aceiaşi ochi licărind a visare pe atâtea chipuri pline de speranţă? De câte ori a putut distinge el dezamăgirea şi oroarea de pe feţele acestor trişti muritori atunci când drumul ce le-a fost scris li se aşterne subit în faţa ochilor? Răspunsul e relativ simplu: de fiecare dată. Spre marea sa deznădejde, necunoscutul nu a întâlnit pe nimeni care să îmbrăţişeze soarta ce i s-a dat. Nimeni nu a privit în faţă, la drumul dinaintea sa, cu bucurie şi nici nu şi-a invitat destinul la dans cu un zâmbet recunoscător.

Despre aceasta, Nietzsche ar fi spus probabil că astfel nu vom atinge niciodată condiţia Omului Măreţ. Doar cine este capabil să ia lucrurile aşa cum sunt şi să se construiască pe sine în circumstanţele date de destin, este eligibil pentru a accesa măreţia sa intrinsecă. Cine ar fi crezut că iubirea faţă de tot ceea ce ni se întâmplă reprezintă scăparea din starea de convalescenţă spirituală în care ne aflăm? Împăratul Marcus Aurelius a crezut; şi ne-a oferit şi un exemplu în acest sens în "*Meditaţii*": "*Un foc, când este aprins, creează flăcări şi lumină din tot ceea ce este aruncat în el*". Din această analogie culegem un vechi îndemn stoic la răbdare şi înţelegere faţă de tot ceea ce ne-am dorit să ni se întâmple şi nu s-a întâmplat, faţă de ceea ce am trăit până acum şi nu mai putem schimba, faţă de ceea ce stă în faţa noastră şi spre care nici nu îndrăznim să privim. Este o rugăminte a omului către sine de a ierta pe cel ce a fost ieri, de a-l îmbrăţişa pe cel ce este astăzi şi de a-l clădi pe cel ce va fi mâine.

Totuşi, să priveşti iubirea faţă de soartă ca un sacrificiu sau ca pe o absurditate nu e greşit. Cine poate şti cât de aproape sau de departe ne aflăm de adevăr? Dar, atunci când busola vieţii tale se dereglează, chiar mai contează sub ce formă se arată resemnarea? Contează cum răspunzi peisajului care iţi apare în mod neaşteptat în cale. Poate fi un zâmbet, poate fi o grimasă sau poate chiar să nu fie absolut nimic, pentru că orice simţi este perfect îndreptăţit.

Şi totuşi, asta nu schimbă cu nimic modul în care privim înaintea noastră. Cum nu se poate mai adevărat! Adevărata schimbare apare atunci când, în loc să învinuim pantofii tociţi care ne-au adus aici, sperăm în tăcere doar ca ei să ne ţină până la finalul călătoriei şi apoi, facem un pas înainte (primul dintre mulţi alţii) şi pornim la drum din nou, cu desaga plină de multele experienţe şi învăţăminte pe care le-am cules de pe drum. Fie că alegem să stăm pe loc sau să purcedem, timpul tot ne va cere socoteală şi pantofii noştri tot se vor toci. Şi atunci care este forţa ce ne împinge înainte? Unii ar spune că ne lăsăm purtaţi de curiozitate, alţii ar spune că ne lăsăm în virtutea inerţiei. Indiferent ce nume ar purta această forţă, cred că ceea ce ne-a adus tot drumul până în acest punct ne va duce mai departe şi oricât de sinuos va fi drumul şi oricât de frumoasă va fi destinaţia, la final ne vor lipsi toate lucrurile pe care le-am fi putut trăi, toate luminile înşelătoare după care alergăm acum ca nişte copii şi toate drumurile care ne-au adus în locuri neaşteptate. Dar înseamnă asta oare că nu am iubit oricât de puţin ceea ce am vazut acolo? Putem oare spune că n-am iubit toate întâmplările nesperate care ne-au făcut să privim înainte şi să zâmbim?

Să ridici ochii şi să vezi că mai ai mult de mers, să realizezi că paşii de furnică pe care îi faci azi sunt paşii de uriaş care te vor purta peste multele zile grele de mâine, să crezi că poţi continua până când tălpile îţi vor ceda şi drumul lin sau aspru pe care mergi acum îţi va deveni ultimă destinaţie; toate acestea sunt gesturi de iubire ale omului pentru destin, dar în ultimă instanţă, destinul este omul însuşi, el este propria sa destinaţie, iar iubirea sa pentru tot ceea ce i se întâmplă este iubirea cu care omul se iubeşte pe sine.

De-aici înainte, omul nostru ipotetic îşi poate întoarce privirea spre necunoscut, căruia îi va zâmbi şi faţă de care nu va mai avea nici o teamă, căci posibilităţile sunt infinite, iar drumul este drept. Tot ceea ce va fi de-acum înainte îl va conduce pe bunul nostru muritor către multe alte bune şi multe alte rele, dar toţi paşii hotărâţi pe care i-a făcut în drumul său îi vor fi marcat trecerea.

Măreţul Om a fost aici şi a lăsat în urma sa o cale pentru cei ce-i vor călca pe urme.

Ideea acestui Om trăieşte în noi şi luptă să existe în minţile şi în sufletele noastre ca mai mult decât o simplă idee.

Noi suntem cei care venim din urmă şi scriem cu litere de viaţă pe cerul înstelat: AMOR FATI.

Şi necunoscutul, mulţumit, ne zâmbeşte dintr-odată.

Andreea Vilău, absolventă C.N."M. Basarab"

Povesti din Bucurestii care s-au dus ...

Apostol Apostol

La restaurantul "Continental" din Bucureştii de odinioară, chelnării roiau ca bondarii în toate părţile. Situat în inima Capitalei, în incinta hotelului cu acelaşi nume din piaţa "Teatrului Naţional" îsi avea o intrare chiar prin Calea Victoriei şi o alta prin strada Regală, care dădea în grădina restaurantului.

La orice oră ai fi intrat, privirea îmbrătişa o societate de oameni reprezentând floarea literelor şi artei româneşti. Se lăsau ademeniţi de deliciul bucatelor, de arcuşul fermecat al lui Grigoraş Dinicu, sau de serviciul impecabil al chelnărilor şi direcţiunei localului, care se întreceau în a satisface exigenţele publicului cosmopolit. Intr'adevăr, restaurantul era cercetat şi de nenumăraţi străini în trecere prin Bucureşti. Acolo, într'o seară, după un concert al său la Ateneul Român, faimosul violonist Jasho Heifetz venise să îşi asculte "colegul", pe Grigoraş Dinicu.

Intre alte melodii executate în cinstea alesului oaspe, Grigoraş interpretase şi compozitia sa "Hora Staccato" cu virtuozitatea ce îl făcuse faimos în toată Europa. Interesul stârnit fu enorm. Sedus de interpretare şi de construcţia melodică, Heifetz ceru lui Dinicu autorizaţia să facă o transcripţie concertistică a piesei, ce avea să devină apoi una dintre cele mai populare compoziţii ale emisiunilor radiofonice mondiale.

Pe Josha Heifetz îl servise la masă un chelnăr între două vârste, de statură mijlocie, cu înfăţisare blândă de om de treabă. Când ilustrul violonist voi să-i dea la plecare obişnuitul bacşis, răsplata pentru serviciul şi comportamentul ireproşabil, chelnărul răspunse cu fermă, dar delicată timiditate:

- "*Vă multumesc sincer şi vă rog să nu îmi luaţi în nume de rău dacă vă refuz. In general, dela artişti nu primesc bacşis*."

Ţin a menţiona că acest "bacşis" (cuvânt turcesc intrat în limba noastră cu felurite înţelesuri, nu prea frumoase), în cazul de faţă nu avea nimic umilitor sau degradant. Leafa chelnărilor era neînsemnată, mai mult simbolică. Ei îşi scoteau existenţa din această cotă-parte ce le-o rezerva clientul şi localul şi care se plătea proporţional cu consumaţia.

Pe omul care avuse mândria să refuze bacşisul lui Heifetz îl chema Apostol. Numele său de botez era tot Apostol. A fost una dintre cele mai interesante figuri şi existente bucureştene, ale vieţii Capitalei dinaintea războiului. Pasiunea sa nelimitată pentru muzica cultă, clasică, era caracteristica unei senzaţionale personalităţi.

De obicei, în Europa, cultura unui chelnăr este elementară, deoarece profesiunea însăşi nu implică studii superioare. In Statele Unite mentalitatea este diversă. Adesea un student universitar spre a-şi câştiga existenţa, spală vasele la restaurant ori satisface alte îndeletniciri minore, cu simplitate şi curaj. E cu atât mai frumos şi exemplar. La noi însă mentalitatea era alta. Normal ar fi fost ca Apostol să îşi formeze a modestă instrucţie muzicală din ceea ce trăgea cu urechea la lăuta lui Grigoraş Dinicu, care interpreta numai muzică uşoară sau folkloristică. Dar înclinaţia sa naturală mergea către muzica eternă, cultă sau clasică. Il întâlneai la toate concertele simfonice ori de solişti, în saloanele muzicale de înalt nivel artistic ale Doamnei Irina Procopiu, la cursurile si audiţiile Cellei Delavrancea din strada Toamnei, în casele boerului Tilică Pherekyde din bulevardul Brătianu şi ale profesoarei de Conservator Aurelio Cionca. Era client obişnuit la Ateneu, la sala Dalles, la producţiile de sfârşit de an ale Academiei Regale de Muzică.

Am fost de căteva ori în căsuţa sa cu prispă, de aspect ţărănesc, undeva prin cartierul străzii Uranus. Poseda o importantă colecţie de mari pictori şi tot felul de obiecte de artă. Apoi zeci de fotografii cu autografele celor mai de seamă personalităţi muzicale ale epocei împodobeau pereţii de sus până jos. O impresionantă stivă unică în felul său în timpul acela, cu câteva mii de discuri, oferea cercetătorului pregătit, o selecţiune extraordinară a marilor concerte, în diverse interpretări. Devenise atât de expert Apostol, încât artiştii de faimă cari veneau în locuinţa sa spre a se documenta asupra marilor interpretări, îi cereau păreri şi sfaturi. Răspunsurile erau date cu rară modestie, dar cu indiscutabil bun simţ şi autoritate. Işi însuşise o vastă cultură muzicală printr'o unică, naturală predispoziţie.

Hotel Continental, azi
Foto A. Ene

Seara îmbrăca haina neagră cu cravată albă şi se ducea la restaurantul "Continental" să-şi servească clientela cu ciorbe şi fripturi. Pasiunea sa pentru muzică fiind îndeobşte cunoscută, lumea îl trata cu stimă şi prietenie.

Imi amintesc că un ministru al Artelor îl propuse regelui spre a fi decorat. Apostol a mulţumit, dar a refuzat umil omagiul, socotit prea mare pentru neînsemnata sa persoană. Mi s'a mai spus că la instalarea regimului comunist, i se oferise din spirit propagandistic, un loc de consilier în Ministerul Artelor. A refuzat şi de astădată cu aceeaşi sinceră modestie, declarând că dorea să-şi continue profesiunea de chelnăr.

J.N. Manzatti Fragment din "Valori necunoscute", Rev. Scr. Rom., nr. 16, Munchen, 1979

Articol cules de prof. Aurelian Ene

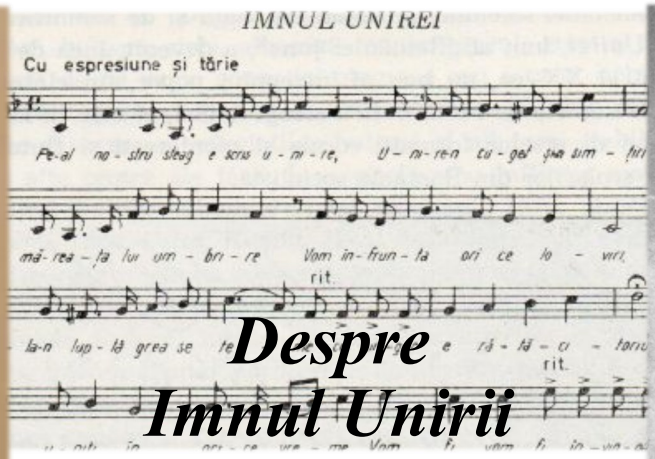

Despre Imnul Unirii de Ciprian Porumbescu

Ideea unității studenților români veniți la Viena, din diferite provincii, se impunea ca o necesitate, deoarece ei aparțineau la două asociații ce nu se prea înțelegeau între ele. În aceste condiții, Ioan Slavici și Mihai Eminescu, au militat pentru a le unifica, iar în primăvara lui 1871, ambele s-au contopit în România jună, sub deviza: *"Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri!"*

În vederea transpunerii devizei în realitate, noul comitet a instituit un premiu pentru acela care va realiza cel mai potrivit text literar, iar muzica urma să fie compusă de studentul de la Stupca, ce avea experiență în acest domeniu, deoarece făcuse acelaşi lucru şi pentru Arboroasa.

La concurs s-a prezentat însă numai o singură poezie, scrisă de Andrei Bârseanu. Versurile fuseseră alcătuite în înțelegere cu Ciprian Porumbescu, care i-a recomandat să folosească metrul şi ritmul din *"Cântecul gintei latine"*.

Juriul nu a fost mulţumit de creaţia prezentată la concurs. Cele trei strofe, a opt versuri fiecare, au fost considerate ca fiind prea abstracte, îndepărtate de ţelul imediat al asociaţiei.

Ciprian, pune capăt discuţiilor, spunând:

– …"*Mie-mi place şi am aflat melodia potrivită!*"

Neavând de ales, comisia a aprobat, provizoriu, textul lui Andrei Bârseanu, până la ivirea altor versuri mai bune, iar autorul a renunţat la premiu.

După câteva zile, odată cu distribuirea partiturilor, studentul Porumbescu, pentru a satisface pe cei nemulţumiţi, a adăugat o a patra strofă poeziei lui Andrei Bârseanu:

"Şi-un sacru jurământ răsună:
Chiar pân-la moarte-uniţi să fim
Şi scumpa Românie junâ
De-orce duşman s-o scutim.
Atunci şi maica noastră gintă
Va fi măreaţă pe pământ.
Nainte, fraţi! Deci înainte!
Cu noi e însuşi Domnul sfânt!"

Şi astfel, la repetiţiile făcute în vederea şedinţei festive, imnul cel nou al României june a mulţumit pe toţi membrii asociaţiei vieneze.

La premiera ce a avut loc într-un salon al unui restaurant din Viena, deoarece de faţă era şi un comisar imperial, Toma, ce ştia românește, Ciprian nu a permis a se cânta şi apoi a se recita strofa compusă de el.

Graţie melodiei solemne, încărcată de viaţă şi de semnificaţii simbolice *"Imnul Unirii"*, cum l-a intitulat Ciprian Porumbescu în *"Colecţiunea de cântece sociale pentru studenţii români"*, compuse şi dedicate Junimei academice române, s-a impus peste veacuri.

Încă de la începutul secolului al XX-lea, imnul României june a devenit un bun al românilor de pretutindeni, un cântec de masă, cunoscut, mai apoi, sub numele de "**Pe-al nostru steag**", titlul dat de primul vers a primei strofe creată de Andrei Bârsean, în colaborare cu Ciprian Porumbescu.

În perioada interbelică, îmbinarea armonioasă dintre melodie şi poezie a ocupat un loc de cinste în repertoriul diverselor formaţii corale şi a fluturat pe buzele românilor de pretutindeni, indiferent de vârstă.

Sauciuc Alice, clasa a IX-a

Salt peste Ecuator
”Hakuna matata!”

Drumul

V-ați întrebat vreodată ce se află dincolo de granițele țării în care locuiți? Dincolo de mări și de oceane, pe alte continente?

Măcinată de aceste întrebări am vrut să aflu răspunsuri sigure de la o persoană, o persoană în carne și oase, iar nu de la un ecran de sticlă care îmi prezintă fauna și flora unei regiuni cu voce robotică și aceleași povești tragice în care prădătorul omoară prada. Astfel, am apelat la tatăl meu, cea mai apropiată persoană care a trecut granițele terestre, maritime și...temporale spre Africa Centrală, în Republica Democratică Congo, mai exact în Kinshasa. Am aflat multe legende și am auzit povești interesante și amuzante pe care aș vrea să le fac cunoscute cât mai multor persoane.

În primul rând, mi-a spus, bineînțeles, că a avut multe emoții înaintea plecării: știa de ce și unde se va duce, într-o țară mai mare decât jumătate din Europa cu o infrastructură „*modestă până la inexistentă*”. Despre drumul până acolo nu sunt multe de spus. Am înțeles că o dată ajuns la Istanbul a fost mișcat de imensitatea aeroportului și de numărul mare de persoane de diferite rase. A trecut pe lângă europeni, asiatici, locuitori ai Orientului Mijlociu care erau ușor de recunoscut datorită veșmintelor specifice. Urcarea la bord s-a desfășurat fără probleme, însă detaliul care mi s-a părut a fi cel mai interesant a fost că limba cea mai vorbită era franceza, însă era o franceză ce conține diferite accente, o franceză pe care nu o auzise la cursuri sau la școală. Acest lucru m-a pus pe gânduri, și am ajuns la concluzia că fiecare popor, fiecare om este diferit în felul său, acesta fiind de neînlocuit, că nu îți poți abandona pur și simplu rădăcinile pentru a deveni altcineva...

După un zbor care a durat 7 ore și după nenumărate încercări fără succes de a dormi, a ajuns în Kinshasa, unde era noapte, „*o noapte de smoală*”. Mi-a spus că primul lucru pe care l-a remarcat a fost mirosul, un miros dulce, un miros de praf roșu, deoarece pretutindeni exista o pulbere de culoarea cărămizii. Mi-am spus imediat în minte: „*Aha, deci Africa nu-i verde, e roşie!*” și am ascultat mai departe. Se pare că acest miros nu poate fii descris, este un parfum inexplicabil. Acesta are o strânsă legătură cu așa-zisul „*mal d’Afrique*” și am fost uimită să aflu că există în ADN-ul nostru o informație care ne face să recunoaștem locul nașterii noastre ca specie, demonstrat de altfel că s-ar afla în inima Africii.

De la aeroport fost preluat de viitori săi colegi și a remarcat niște luminițe înșirate pe marginile drumului. „*Erau lumânări*”, mi-a explicat. „*Energia electrică era un lux*”. M-am simțit puțin vinovată când mi-am adus aminte de obiceiul meu de a uita să sting lumina atunci când ies dintr-o încăpere. Și uneori mă mai și plâng că becul este de proastă calitate, ba că lumina bate prost... Am înțeles că acolo se face comerț cu de toate, cu animale vii sau...mai puțin vii, cu pietre prețioase (mai mult sau mai puțin). Comerțul acesta este ceva banal acolo, veți observa lucruri ciudate la unii localnici. Vă veți convinge singuri, aveți doar puțină răbdare pentru a-i întâlni!

Kinshasa este capitala Republicii Democrate Congo, un oraș plin de istorie. Situat pe malul fluviului Congo, este o îmbinare de locuințe moderne, cu multe etaje, situate lângă fluviu și case făcute din pământ roșu care se întind pe dealurile din jur. Multe case coloniale și-au pierdut strălucirea, dar nu și farmecul. Peste tot încă mai plutește umbra dictatorului Mobutu Sese Seko.

Tata mi-a povestit și despre prima dimineață în Kinshasa. Își potrivise ceasul cu o seară înainte la ora 7:15 și nu uitase să bage în priză și două aparate împotriva țânțarilor, despre care am înțeles că reprezintă un pericol foarte mare acolo, deoarece sunt purtători ai virusului malariei. . „*Oh, super!”,* mi-am spus, „ *în România țânțarii doar îți cântă serenade când vrei să dormi, iar frații lor africani sunt criminali în serie...”*.

S-a trezit apoi de dimineață din vina zgomotului. Era foarte multă lumină și multă gălăgie ce venea de la oamenii din stradă care strigau și claxonau furioși. „*M-am trezit brusc, am crezut că ratasem alarma și urma să întârzii, dar când să mă uit la ceas, am văzut că era de abia 6:15 dimineață. La ora 6 localnicii erau treji, gata să-și înceapă ziua, fiindcă aceștia au „un ritm impus... de soare*”.

Locuinţă rurală
Fotografia autorului

Imediat de cum răsărea soarele, începeau să mișune peste tot, iar la apus, în jurul orei 19-oră la care majoritatea norocoasă a elevilor de aici de abia ajunge acasă, pur și simplu se dizolvau în labirintul de străduțe.

Ce mi-a stârnit interesul a fost traficul din acele zone. În Kinshasa sunt câteva bulevarde foarte late, construite de chinezi, cu câte patru benzi pe sens. „*Circulația era o nebunie*”, mi-a zis tata. „*Cel mai important lucru era claxonul, fără de care nu puteai să circuli*”. Majoritatea participanților la trafic foloseau scutere, la semafor mai puteai zări un bătrân Peugeot 404, care „*avea mai multe culori, iar forma fizică lăsa mult de dorit*”. A văzut și destul de multe Renault Logan, iar ce m-a surprins cel mai tare a fost faptul că văzuse și un ARO 10 roșu, de care proprietarul era foarte mândru. Mașina era fiabilă și foarte bine curățată. Autoturismul vechi și demodat cu care mă plimbam când eram bebeluș era considerat acolo o raritate și o bijuterie.

Drumul spre Mouanda

Tata mi-a povestit că avusese ocazia să meargă la Mouanda, o localitate situată pe țărmul Oceanului Atlantic. El și colegii săi aveau să parcurgă un drum de 600 de kilometri, în 14 ore, trecând prin mai multe localități până acolo, localități cu nume ciudate de care nu mai auzisem: Mbanza Ngungu, Matadi și Boma. Plecarea fusese planificată la ora 4 dimineața, pentru a se evita aglomerația cauzată din pricina camioanelor.

Prima oprire avusese loc la Mbanza Ngungu, „*un orășel asemănător cu Comarnic*”. Pe șoseaua asfaltată văzuse mașini care cărau tot felul de lucruri: ciorchini de banane verzi, saci de cărbuni, capre vii, butoaie de petrol, capre urcate peste sacii de cărbuni... Colegii săi cunoșteau împrejurimile și hotărâseră să înnopteze la „Hotel Paradise”. „*Nu aveam nimic împotrivă, numele îmi suna bine, nu mă așteptam să fie chiar paradisul, dar...*”...dar când ajunsese în fața hotelului realizase că în niciun caz hotelul nu era paradisul. Se afla într-o situație asemănătoare ca în „Moara cu noroc”: moara nu era norocoasă, din contră chiar, hotelul nu avea palmieri, fructe exotice puse la dispoziție, căzi cu jacuzzi sau piscină...sau lumină. De fapt, mi-a spus că a stat într-un apartament cu două camere de care rămăsese profund dezamăgit. Cineva la plecare luase și clanța, întrerupătorul era format din două fire, în baie existau niște țevi care ieșeau din perete și care nu aveau nicio legătură cu apa și două găleți pline cu apă pe fundul cărora stăteau de vorbă... o mulțime de colegi de cameră. După un timp de gândire în care își făcuse „*un plan de supraviețuire*” intră în dormitor înarmat cu un spray anti-toate-insectele. Vână apoi și viețuitoarele zburătoare din sufragerie. Adormi în dormitor încercând să leviteze, intr-un miros înecăcios de spray de muște. De menționat este și cina, care fusese alcătuită din arahide, banane și apă. De dimineață își făcu un duș cu ajutorul unei sticle de 5 litri din dotare (nu intenționa să își deranjeze colegii din găleți). În fața hotelului își găsise câțiva colegi care dormiseră în mașină. „*Ce noroc pe ei! Nu fuseseră nici gazați, nici ciupiți!”*.

Pe drum catre Mbanza Ngungu
Fotografia autorului

După un mic dejun compus din ceai, unt, pâine și maioneză porniră spre Matadi. Pe drum văzuse ceva ce îl amuză teribil: gropile de pe șosea erau marcate cu frunze și buturugi. Astfel, dacă nu vedeai frunzele la timp ca să ocolești groapa, buturuga sigur te oprea! Ce ingenios!

A văzut și singurul pod construit peste fluviul Congo, făcut de japonezi, care avea importanță strategică și care era păzit de armată.

Matadi

Matadi vuia de istorie: aici se află baobabul lui Stanley, considerat descoperitorul Africii Centrale, prima biserică din Africa, ce a fost construita în Europa, transportată și montată apoi aici.

Multe statui ciudate și basoreliefuri, printre care se remarcă cel a lui Shrek de a cărui istorie nimeni nu știa nimic.

„*Un basorelief cu Shrek în inima Africii! Da, perfect normal!”*

Catedrala din Matadi
Fotografia autorului

Boma

La Boma, tata și colegii săi s-au oprit la un orfelinat, după ce cumpăraseră înainte doi saci de orez si de mălai. Orfelinatul era cocoțat pe un deal și cineva îi furase în seara precedentă cablurile cu care era conectat la rețeua de energie electrică. Copii îi întâmpinaseră politicoși și veseli. „*În timp ce colegii mei intraseră în orfelinat pentru a plăti niște facturi, rămăsesem afară încercând să fac o comparație între împrejurimile de acolo și cele de aici, comparație care însă nu poate fii făcută... Fusesem brusc trezită din gânduri de niște țipete de copii: „Mundeleee! Muuundeleee!*”. „*Când mă întorceam spre ei, se ascundeau. Înțelesesem repede: eu eram „Mundele!”, adică „ Albule!*”. Directorul orfelinatului administra

Orfelinatul din Boma
Fotografia autorului

Cu mulţumiri, din Boma
Fotografia autorului

și o grădină de legume și făcea eforturi să crească și să dea o educație acelor copii necăjiți.

La plecare directorul a strâns toți copiii ca să le mulțumească militarilor, pentru că în seara aceea vor avea un festin datorită sacilor de orez și de mălai cumpărați.

Militarii își luaseră la revedere emoționați și grăbiți și își continuară ruta spre Mouanda, pe un drum roșu care șerpuia și care se numea „La piste”. „*Vegetația era abundentă, am trecut prin savană, prin păduri. Drumul mergea paralel cu fluviul Congo care se vedea în zare. Baobabi imenși străjuiau ”La piste” împreună cu tot felul de arbori ciudați, iar din loc în loc mai întâlneai câte un localnic cu o macetă în mână plecat după lemne*”. Când mi-a spus asta, m-am și gândit cum m-aș fi simțit dacă în drum spre școală sau spre magazinul alimentar aș fi văzut oameni cu niște cuțite uriașe în mână mergând așa, relaxați... „*Acest drum era cumva rezumatul a tot ceea ce însemna Africa în viziunea mea de european. Un continent vast, în care te simțeai singur, dar întotdeuna existau niște ochi care te iscodeau din spatele unor tufișuri sau din umbra unui copac. După câteva ore de condus pe acest drum neasfaltat și roșu se zărește oceanul. În vale se întindea Mouanda, localitatea de destinație, o localitate în plină dezvoltare, dar care păstra aerul de veche localitate colonială,*

”La piste” către Mouanda
Fotografia autorului

case cu verande generoase, curți imense și copaci seculari. Toate astea erau scăldate în lumina roșiatică a soarelui ce apunea în largul oceanului și noaptea se apropia vertiginos. Aveam nevoie de odihnă, mi-am luat camera de hotel în primire (o diferență între cele două hoteluri, diferență care se oglindea și în confortul camerei, dar e totuși un mic hotel fără mari pretenții) și cu gândul că a doua zi mă voi duce să văd unde fluviul Congo, după o lungă cursă prin continentul negru, se varsă în Oceanul Atlantic.”

Noaptea a căzut, o altă lume și-a început cursa pentru existență, o lume tacută și mortală…

”Hakuna matata!”
Vă salută, Ana-Maria Chițu,
clasa a XI-a G

FAMILIA IMPERIALĂ A JAPONIEI

La 30 aprilie 2019 s-a încheiat încă o eră din istoria Japoniei-”Heisei”-care a durat peste trei decenii, prin abdicarea împăratului Akihito, în etate de 85 de ani. În continuare, de la 1 mai a.c. a început o altă eră- ”Reiwa”-când fiul său cel mare, în vârstă de 59 de ani, a urcat pe tron devenind noul împărat al Japoniei.

O scurtă privire retrospectivă asupra istoriei și a specificului instituției imperiale nipone este necesară cititorilor pentru a înțelege mai bine cele scrise mai jos precum și semnificația acestui moment special din viața națiunii japoneze.

Instituția imperială a Japoniei se suprapune peste ultima perioadă de peste 2600 de ani a istoriei poporului japonez, devenind unul dintre elementele definitorii ale identității sale naționale. În acest interval impresionant de timp, începând cu legendarul suveran Jimmu, pe tronul imperial au urcat un număr de 126 de împărați. Dintre ei numai 8 persoane au fost femei, cele mai multe domnind în perioadele Asuka(538-710) și Nara(710-794).

Lungimea perioadelor de domnie a variat de la câțiva ani la câteva decenii, unii fiind în această poziție de câte două ori. Cea mai lungă perioadă de domnie a fost cea a împăratului Hirohito din Era Showa care a durat din1926 până în1989.

Potrivit tradiției japoneze, numele suveranilor rămân consemnate în istorie, după deces sau abdicare, după numele erei în care au domnit, nu după numele lor proprii. Asfel, împăratul Mutsuhito care a domnit în Era Meiji(1868-1912) va fi cunoscut drept Împăratul Meiji.

Deși potrivit istoricilor este greu de dovedit, totuși se apreciază că trăsătura reprezentativă a instituției imperiale a Japoniei este, spre deosebire de celelalte Case domnitoare din lume, continuitatea neîntreruptă asigurată în întreaga perioadă a existenței sale. Această caracteristică specifică își găsește expresia, inclusiv, în scrisorile oficiale adresate de împăratul Japoniei altor capete încoronate din lume, respectiv în formula: ”*Prin mila Cerului, Împăratul Japoniei*...(n.n.-numele său) *aşezat pe Tronul Imperial, ocupat din vremuri seculare în linie neîntreruptă de către aceeaşi Dinastie,...*”.

Se cuvine a menționa că statutul și poziția socială a împăratului au cunoscut, de-a lungul timpului, schimbări importante.

Abandonarea politicii de izolare și începerea procesului de deschidere către exterior a Japoniei adoptată de către autoritățile shogunale- incapabile să se opună și să se adapteze la noile realități istorice-ca urmare a presiunilor exercitate de S.U.A. și Puterile europene, au favorizat reabilitarea statutului și a puterii împăratului, prin Mutsuhito, acțiune cunoscută drept ”Restaurația Meiji”, după numele erei inaugurate de el, la 3 februarie 1867.

Astfel, constituția promulgată la 11 februarie 1889 (concepută după modelele prusac și britanic) prevedea că împăratul este o persoană sacră și inviolabilă, capul imperiului, șeful armatei și al flotei. El numea premierul și cabinetul său. În același timp, prevedea existența Dietei ca organ legislativ cu structură bicameralâ, în care Camera Reprezentanților era eligibilă. Instituția imperială devenea, astfel, o expresie a combinației dintre monarhia absolută și cea constituțională, care aviza întreaga politica internă și externă a statului.

În istoria Japoniei, ”Era Meiji”, care s-a încheiat în 1912, ocupă un loc important, aparte, în cursul ei având loc procesul de renegociere a tratatelor inegale impuse acesteia de către S.U.A., M. Britanie, Franța și Rusia, de modernizare și transformare a țării într-o Mare putere.

Rămânând în vigoare, în continuare, până la 3 noiembrie 1947, constituția menționată promulgată de Împăratul Meiji, a asigurat același statut și fiului său, împăratul Yoshihito suveranul ”Erei Taisho”(1912-1926) precum și nepotului acestuia, împăratul Hirohito, în prima parte (1926-1947) a domniei sale din ”Era Showa”, care s-a încheiat la 7 ianuarie 1989. Ambii suverani și-au păstrat o mare putere de decizie, stimulând dezvoltarea și întărirea, continuă, a Japoniei. În această perioadă, clasa militară care, a contribuit, în mod real, la creșterea forței și prestigiului internațional al Japoniei prin victoriile asigurate în războaiele împotriva Chinei (1894-1895) și Rusiei(1904-1905) și mai ales prin contribuția acesteia la victoria puterilor Antantei din Primul Război Mondial, s-a implicat, treptat, inclusiv în procesul adoptării deciziei politice a guvernului nipon, căutând să-l atragă pe suveran de partea sa. Și această tendință a favorizat participarea Japoniei la cel de-al Doilea Război Mondial, când Japonia a înregistrat prima sa înfrângere militară majoră pe plan internațional, cu consecințele dezastruoase cunoscute.

Din această cauză, imediat după 1945, instituția imperială a Japoniei s-a confruntat cu cel mai mare pericol din existența sa, acela ca suveranul să fie considerat, de către Puterile învingătoare drept vinovat și pedepsit pentru declanșarea de către Japonia a războiului împotriva S.U.A. și participarea ei, în continuare, la conflagrația din Pacific și Extremul Orient.

Totuși rațiuni de ordin geostrategic, respectiv nevoia asigurării unității și a stabilității Japoniei pentru a deveni un scut în fața pericolului crescând al forțelor socialist-comuniste interne cât mai ales a celor de pe continentul asiatic precum și la insistențele oficialilor japonezi, s-a decis menținerea instituției împăratului cu schimbarea drastică a statului și a conținutului prerogativelor acestuia. Astfel, prin constituția promulgată la 3 noiembrie 1946- valabilă până în zilele noastre- împăratul devine ”*simbol al statului și al unității poporului, poziția sa derivând din voința poporului, care este deținătorul puterii suverane*”.

Revenind la schimbările recente menționate la începutul prezentului articol, produse în viața familiei imperiale a Japoniei, trebuie remarcat șocul creat, atât în rândul autorităților cât și al opiniei publice interne, de decizia împăratului Akihito de a abdica în favoarea fiului său, Naruhito. Dacă în cazul Caselor regale din Europa asemenea decizii sunt mai frecvente, în istoria Japoniei sunt foarte rare, ultimul caz similar al împăratului Kokaku, având loc în anul 1817. Primul anunț al împăratului Akihito, în acest sens, a fost făcut , încă din data de 8 august 2016, când a menționat public că având în vedere degradarea treptată a sănătății sale, este îngrijorat de faptul că aceasta va face dificilă îndeplinirea îndatoririlor sale, ca în perioada anterioară. Drept urmare, în cursul lunii iunie 2018, Dieta a adoptat Legea pentru situații speciale în baza Legii Casei imperiale, care a permis efectuarea abdicării împăratului precum și accederea la tron a moștenitorului imperial.

Impăratul Akihito și împărateasa Michiko
Foto bbc.com

În cuvântul rostit cu ocazia abdicării, din 30 aprilie a.c., el a spus: ”*De la accederea mea la tron, în urmă cu 30 de ani, mi-am îndeplinit funcția de împărat cu sentimentul profund al încrederii și respectului față de popor și mă consider ca fiind cel mai norocos că am putut proceda astfel. Mulțumesc sincer poporului care m -a acceptat și sprijinit în îndeplinirea rolului meu de simbol al statului.*”

Cu același prilej, Premierul Shinzo Abe, a elogiat pe împărat, pentru că și-a dedicat eforturile păcii și stabilității națiunii precum și fericirii poporului japonez, evidențiind că a stat împreună cu împărăteasa alături de oamenii de rând, victime ale frecventelor vitregii ale naturii din Japonia, dându-le curaj pentru depășirea lor și speranță în ziua de mâine.

Imaginea pozitivă a Împăratului Akihito, care va rămâne după abdicare, este întărită și de hotărârea sa de a se căsători cu viitoarea împărătească Michiko, fără ca aceasta să aibă o descendență aristocratică, întrerupând, astfel, tradiția apărată cu strictețe de familie și Agenția Casei imperiale.

Potrivit acestei instituții, nu vor fi probleme legate de prezența, în aceeași perioadă a doi împărați. După abdicare, fostul suveran care va primi titlul de ”Împărat Emerit” iar soția sa titlul de ”Împărătească Emerită” se vor ocupa, în continuare, numai de activități private, neoficiale. Ei vor mai apărea alături de ceilalți membri ai familiei imperiale, în balconul Palatului, pentru a saluta publicul cu ocazia Anului Nou.

Noul împărat, cel de-al 126-lea suveran al Japoniei în ordinea cronologică a dinastiei nipone, în cuvântul rostit la ceremonia de succesiune la tron. ca împărat, din 1 Mai 2019, el a spus: ”*Urcând pe tron, jur că voi reflecta profund asupra drumului parcurs de Majestatea Sa, Împăratul Emerit și voi păstra în minte calea urmată de către împărații anteriori, devotându-mi eforturile perfecționării proprii. De asemenea, jur că voi acționa în concordanță cu Constituția și că-mi voi îndeplini responsabilitățile de simbol al statului și al unității poporului japonez. Concomitent, gândurile mele se vor îndrepta, întotdeauna, spre popor situându-mă alături de el. Mă rog, sincer, pentru fericirea poporului și prosperitatea continuă a națiunii precum și pentru pace în lume*”.

Noul împărat Naruhito,
Foto japantimes.co.jpn

Specific pentru noul împărat rămâne faptul că este primul suveran nipon născut după cel de-al Doilea Război Mondial precum și că a fost educat atât în Japonia cât și în străinătate, la Universitatea Oxford din M. Britanie. De asemenea, ca și tatăl său, s-a căsătorit în anul 1993 cu o persoană fără descendență aristocratică, actuala împărăteasa Masako, în vârstă de 56 ani, care și-a făcut studiile, inclusiv, la Universitatea Harvard din SUA și a lucrat o perioadă ca diplomat în Ministerul de Externe.

La fel ca predecesorul său, împăratul Naruhito, este conștient de impactul ultimului război asupra Japoniei și îndeamnă la reflectarea cu smerenie asupra acestui moment al istoriei, recomandând să fie transmisă, corect, generației actuale experiența tragică pe care au trăit-o oamenii, atunci.

asupra acestui moment al istoriei, recomandând să fie transmisă, corect, generației actuale experiența tragică pe care au trăit-o oamenii, atunci. Se poate aprecia că în afara îndeplinirii obligațiilor oficiale ce-i revin conform constituției actuale, noul împărat va continua tendința începută de părinții săi, de modernizare și adaptare treptată a instituției imperiale la situația actuală, în principal pe linia apropierii familiei imperiale de oamenii de rând- împărtășind cu ei momentele importante de bucurie și tristețe care au loc pe plan național- pentru a crește interesul acestora, în primul rând al tineretului, față de existența și rolul ei în viața Japoniei. În același timp, având o experiența destul de bogată a vieții în străinătate precum și o bună bază de cultură străină, noul cuplu imperial va milita pentru intensificarea contactelor cu alte Case domnitoare din străinătate; de promovare a relațiilor de prietenie între Japonia și alte țări.

De asemenea, este de așteptat ca noii suverani să se implice, în continuare, în activități oficiale internaționale pe linia protecției mediului ambiant, facilitării transporturilor și alte probleme de interes global. Probabil că în atingerea obiectivelor lor-în afara celor prevăzute de constituție- noul cuplu imperial se va confrunta, precum predecesorii lor, cu regulile mult prea stricte, tradiționaliste stabilite de Agenția Casei imperiale.

Odată cu schimbarea împăratului se va modifica și data Sărbătorii Naționale a Japoniei, care trebuie să corespundă cu ziua de naștere a noului suveran-23 februarie, aceasta urmând a fi marcată, anual, începând din 2020. Ceremonia oficială a întronării noului împărat Naruhito și a împărătesei Masako denumită, ”***Sokui no rei Seiden no gi***”-cu ritualul șintoist tradițional- a avut loc la 22 octombrie 2019 la Palatul imperial din Tokyo, în prezența membrilor Familiei imperiale, a autorităților

Ritualul shintoist ”Sokui no rei Seiden no gi” de întronare a noului suveran *Foto japantimes.co.jpn*

nipone precum și a reprezentanților Caselor regale și ai statelor din întreaga lume. Numărul total al invitaților japonezi și al celor străini sosiți din 180 de țări a fost de 2000 persoane.

Din partea Caselor domnitoare străine au participat, între alții, regele Filip al Belgiei, regele Willem al Olandei, regele Felipe al VI-lea al Spaniei, prințul Charles al Marii Britanii.

Între șefii de stat, prezenți la ceremonie, s-a numărat și Klaus Iohannis, președintele României împreună cu soția.

Ceremonia menționată va marca încă un moment de referință al îndelungatei istorii a instituției imperiale a Japoniei; un prilej rar pentru prezentarea pe plan internațional a specificului și fastului întronării precum și o bună ocazie de a strânge legăturile Familiei imperiale nipone cu celelalte Case domnitoare din lume.

Primele contacte între casele domnitoare din Romania și Japonia au început la sfârșitul secolului 19. Principele Carol I a adresat la 10/22 mai 1880 o scrisoare împăratului Meiji în care-i notifică obținerea de către România a independenței de stat, în urma Războiului ruso-româno-turc, din 1877. De asemenea, ulterior, suveranul român îl informează pe omologul său nipon, prin scrisoarea din 12/24 aprilie 1881, că România a devenit regat iar el și urmașii săi primesc titlul de rege.

În perioada 20 iunie-27 iulie 1920, principele moștenitor al României, Carol a efectuat o vizită oficială în Japonia, cu rezultate notabile atât pe linia întăririi legăturilor între Casele domnitoare cât și pe planul dezvoltării raporturilor guvernamentale.

Ca răspuns la această acțiune, prințul Higashikuni Naruhiko – viitor premier al Japoniei în 1945-a efectuat o vizită la București în perioada 2-6 aprilie 1924. Ea a fost urmată de cea a prințului și a prințesei Takamatsu, fratele împăratului Showa, în perioada 22-27 ianuarie 1931. Ambii s-au bucurat de întreaga atenție a regelui Ferdinand și respectiv Carol al II-lea precum și a opiniei publice românești.

Demn de semnalat este faptul că aproape întreaga familie a fostului împărat Heisei a vizitat România în ultimele decenii.

Astfel, în perioada 7-10 octombrie 1979, el însuși, fiind prinț moștenitor, împreună cu prințesa Michiko au întreprins o vizită oficială în România, în numele tatălui său- împăratul Showa- ca răspuns la cea efectuată în Japonia de șeful statului român, între 5-9 aprilie 1975.

După anul 1989, cu ocazia marcării unor evenimente mai importante din istoria relațiilor româno-japoneze, au mai vizitat țara noastră: fratele împăratului Heisei, prințul Hitachi și prințesa Hitachi, în perioada 23 -27 septembrie 1995; prințesa Sayako, fiica împăratului, între 10-12 octombrie 2002; al doilea fiu al împăratului, prințul Akishino și prințesa Akishino, în intervalul 19-22 mai 2009.

Ministru consiler Ion Scumpieru

Tokyo, 22 octombrie 2019, în fața Palatului Imperial, participanți la cerememonia urcării pe tron a împăratului Naruhito. *Foto Associated Press*

Pagani — Arta menită să respire

Dacă Leonardo da Vinci ar avea o companie în secolul 21

Când vrei să dai naştere unei maşini care nu este altceva decât o operă de artă şi o minune a ingineriei, majoritatea oamenilor te vor considera complet ieşit din minţi şi vor încerca să îţi prezinte o imagine a realităţii în care visele sunt doar vise şi nu reuşesc să se metamorfozeze în realitate.

PAGANI Huayra BC 2016

Orice părinte îi va spune copilului în primii săi ani de viaţă că poate să devină orice îşi doreşte – fără ca speranţele din capul lui să se izbească de un zid al realităţii crunte – dar odată cu trecerea timpului, fraza ”Poţi să ajungi ce vrei!” se transformă pentru mulţi în ”Gândeşte realist şi alege o meserie sigură/reală!”

Rebeliunea către o astfel de transformare din viaţa noastră este ceea ce crează poveşti de succes despre oameni care au reuşit să îşi urmeze visul şi să lase în urmă ceva care îi inspiră pe cei din jur, oameni care au avut curajul de a sfida realitatea prin a rămâne surzi la părerile celor din jur şi a învăţa un singur limbaj, cel al viziunii interioare despre lume.

Confruntat cu refuzul companiei Lamborghini din 1967 de a investi în materialul magic al secolului 21, fibra de carbon, Horacio Pagani, un tânăr argentinian venit în Italia pentru a-şi împlini visul din copilărie, proiectarea unei maşini cu propriile mâini, ia drumul unei cruciade a artei şi a ingineriei şi înfiinţează o companie specializată în producţia de materiale compozite, numită Modena Design, pentru ca în anul 1992 să dea formă viselor sale prin Pagani Automobili Modena.

El viento de Andes

Cum arta şi ştiinţa sunt esenţa unei simfonii unice, definită prin magnetismul operelor rezultate din această credinţă, Horacio continuă viziunea lui Leonardo da Vinci prin prima sa maşină, *Pagani Zonda C12*. Zonda C12 este o întruchipare a vântului apărută într-un atelier italienesc, dintr-o minte argentiniană, unde inginerul este una şi aceeaşi persoană cu designerul şi arta poate alerga cu viteze uimitoare, armonizate de un ţipăt înfiorător, care te obligă să verifici dacă eşti încă în viaţă sau ai murit hipnotizat de perfecţiunea maşinii, în încercarea de a dezlănţui fericirea ascunsă de aceasta.

La menționarea cuvântului “perfect”, probabil că toată lumea își va muta gândirea către produse create fără imperfecțiuni și dictate de o precizie chirurgicală, dar, pentru Pagani, perfecțiuni actuale precum simetria modelului fibrei de carbon pe întreaga suprafață a mașinii nu au existat de la început. În timpul unui interviu recent, Horacio povestește cum un client al primelor sale mașini a refuzat îndreptarea unui defect prezent pe mașina sa, în lipsa alinierii modelului de fibră de carbon, el văzând tocmai această imperfecțiune drept ceea ce dovedește caracterul uman al acestei opere de artă, fiind o dovadă a perfecțiunii umane, a sufletului.

Cum să trăieşti cu Goliath?

Într-o lume în care supermașinile continuă să facă parte din visul oricărui tânăr, dar acestea încetează a mai exista pe pereții adolescenților și devin o simplă fascinație pentru cifre pe care doar inginerii le pot înțelege, și pe care ni le dorim să fie cât mai extraterestre, esența supermașinii devine un concept sfărâmat de căutarea unei noi definiții pentru secolul 21.

PAGANI Zonda C12 2017

Abundența supermașinilor în cultura secolului 21 le transformă într-un elemnt de măsură al succesului, numărul lor limitat devenind o amintire, această condiție rămânând adevărată doar pentru edițiile speciale și pentru hipermașini. Renașterea companiei Bugatti a dus la depășirea de noi bariere în privința supermașinilor, o renaștere care a presupus viteze la care majoritatea avioanelor de linie încep ascensiunea, dar și bugete care ar face mulți milionari să se simtă infimi în această lume, astfel apare termenul de hipermașină.

O simplă organizare bazată pe echipe de ingineri separate de cele de designeri care să lucreze la o mașină este o idee complet refuzată de Pagani. În atelierul Pagani inginerul nu poate fi diferențiat de designer în gândire, fiecare formă are un scop și soluții inginerești demne de o misiune NASA, dar în același timp expiră un aer artistic care te face să te simți ca și cum ai face un tur al Louvre-ului și tocmai ai dat peste un da Vinci sau un Van Gogh care se mai poate și mișca. Perfomanța nu sacrifică viziunea artistică iar viziunea artistică, nu sacrifică performanța. Totul trăiește într-o sferă perfectă, într-un cockpit în care timpul încetinește la viteze ametitoare, blurr-ul începe să acapareze lumea de afară, și fiecare secundă are parte de o dilatare infinită, cu un urlet de 12 cilindri pe fundal, “worth dying for”.

Supraviețuirea pentru Pagani este asigurată de o atenție obsesivă asupra detaliilor, de o viziune unică și de un spirit artistic prezent și în piese care nu vor vedea în viața lor lumina zilei, și da, Pagani nu realizează cele mai performante mașini, Bugatti încă are supremația asupra primului gând la rostirea cuvântului “hipermașina”. McLaren este într-o plină ascensiune tehnologică alături de Koenigsegg, dar niciuna nu are un -suflet- precum cele ale lui Pagani.

De la Zonda la Huayra

Când nu ai greutatea a zeci de ani de istorie și limbaj de design, apare libertatea de a tinde către orice viziune, de a experimenta fără limite, de a pune la îndoială concepte vechi de ani întregi, şi care sunt considerate drept fireşti de către toţi, pentru că, în fond, nu ai nimic de pierdut, dar cum evoluezi de la vântul Anzilor, Zonda? Anii 2000 au arătat că următoarea etapă în evoluţia motoarelor de supermaşini o reprezintă motoarele turbo sau electrice, motoare care pot face mai mult cu mai puţin, dar care pierd într-un capitol esenţial, cel al satisfacţiei date de punerea lor în funcţiune.
Aceasta consecinţă a performanţei nu a reprezentat o problemă pentru unele brand-uri, întrucât misiunea lor sta în recorduri de timp şi de viteză, dar pentru care Pagani a însemnat o trimitere către piesa de rezistenţă a experienţei din Zonda, sunetul.

Un motor turbo este, în principiu, un motor mai silenţios, mai ales pentru omul aflat la volan, astfel, Horacio a căutat ca experienţa omului aflat în cabină să fie superioară din punct de vedere sonic faţă de cea a celor aflaţi în exterior. Pagani a cerut un motor V12 special de la AMG. Un motor al carui sunet turbo dă senzaţia că vei decola asemenea unui avion, dramatismul său fiind accentuat de mişcările celor patru flapsuri, care stabilizează aerodinamic maşina, ea având puterea de a atinge 100 km/H în numai 2,8 secunde de la apăsarea pedalei de acelerație.

Numele Huayra provine de la numele zeului vântului din Anzi, astfel în universul Pagani, Huayra nu este menită să înlocuiască Zonda sau să îi ia locul, ci este menită să coexiste cu Zonda în armonie. Huayra nu ar exista fără Zonda, iar Zonda ar fi doar un suflet însingurat, replicat de mai mult de un deceniu în multiple modele şi lipsit de privilegiul de retragere în lumea simbolurilor în lipsa Huayrei.

Cristian Constantin, absolvent din promotia 2019

PAGANI ZONDA Cinque Roadster

Proiectul ”SUEDIA 2019”

Vechi si nou in Stockholm